

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 6 — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26 — *Objava vsak dan opolnoč — Mesečna naročnina 22.— Kr.*
REKLJUCNO ZASTOPSTVO in oglaševanje v Kraljevini Italiji in v zvezi s tem
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO
Računi pri poštno črtovnem zveščanju
Ljubljana Stev. 10-361
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Violento fuoco di artiglierie in Tunisia

Attacchi locali nemici respinti — Intensa attività delle opposte aviazioni — Un sommergibile nemico affondato nel Tirreno

Il Quartiere generale delle Forze Armate comunica in data di 20 aprile il seguente bollettino nr. 1060:
Su tutto il fronte tunisino violente fuoco di artiglierie; attacchi locali di reparti nemici sono stati respinti.
Intensa l'attività delle opposte aviazioni: La nostra ha bombardato obiettivi delle retrovie avversarie in azioni diurne e notturne; tredici apparecchi risultano abbattuti da cacciatori germanici.
Nella incursione nemica su La Spezia si deplorano 8 morti e 50 feriti.
Un velivolo nemico è stato abbattuto.
Nel Tirreno un sommergibile nemico è stato affondato, dopo prolungata caccia da una nostra unità antisommergibile al Comando del sottotenente di Vascello Riccomanni Renato.

turne; tredici apparecchi risultano abbattuti da cacciatori germanici.
Nella incursione nemica su La Spezia si deplorano 8 morti e 50 feriti.
Un velivolo nemico è stato abbattuto.
Nel Tirreno un sommergibile nemico è stato affondato, dopo prolungata caccia da una nostra unità antisommergibile al Comando del sottotenente di Vascello Riccomanni Renato.

Močen topniški ogenj na tuniškem bojišču

Sovražni lokalni napadi odbiti — Živahna delavnost obojestranskega letalstva — Sovražna podmornica potopljena v Tirenskem morju

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 20. aprila naslednje 1060. vojno poročilo:
Na vsej tuniški fronti hud topniški ogenj. Krajevni napadi sovražnih oddelkov so bili odbiti.
Ojačeno delovanje obeh letalstev; naše letalstvo je obstrlevalo cilje v sovražnem zaledju v dnevnih in nočnih poletih. Nemški lovci so sestrelili 13 letal.
Sovražnikov polet nad Speljo je povzročil 8 mrtvih in 50 ranjenih. Ena sovražna letala je bilo sestreljeno.
V Tirenskem morju je bila potopljena neka sovražna podmornica, ki so jo dle časa zasledovale naše protipodmorniške čete pod poveljstvom podporočnika frigate Riccomanni Renata.

dil je defile po mestu. Prebivalstvo je metalo cvetlice in manifestiralo svojo patriotično vero.
V vojašnici 54. pehotnega polka je general Sorrentino ponosno pozdravil slavni zastavi in povratnike. Odgovoril je general Vaccaro, ki je tudi v imenu generala Pellegrinija, poveljnika divizije »Sforzesca«, dvignil resnobno misel k padlim in izjavil, da so žrtve in junastvo bojevnikov najvišje jamstvo za zmago. Po časteh, ki so bile izkazane zastavi 54. pehotnega polka, je močna kolona zastopnikov oblasti, oficirjev in predstavnikov spremljala zastavo 17. topniškega polka v vojašnico ob obnovljenih navdušenih manifestacijah meščanstva.

Pregled bojev v zadnjih 14 dneh

Rim, 20. apr. s. Umik s črte Sciotti (Nadi el Akari) na sedanjo črto Enf devilla je omogočil silam Osi, da so se strnile v blok za krajno obrambo. Združitev je bila mogoča samo zaradi izvedenih manevrov naših čet in borbenih sposobnosti zaščitnih oddelkov. V vsej fazi so si anglo-ameriške sile neprestano prizadevale, vključiti se med divizije v pokretu naše čete pa so v borbah nasprotnika zastavljale.
V jutru dne 6. aprila je nasprotnik po izredno živahnem letalskem udeleževanju in močni topniški pripravi napadel s pehoto in tanki diviziji »Spezia« in »Pistoia«. Uspešno mu je zasesti Gabel Rumano in druge postojanke. Nato mu je v nadaljnjim močnem napadu na divizijo »Trieste« uspelo vdreti v našo postrojitev.
Treba je bilo preprečiti obkroženje črte in ukazani je bil protinapad s katerim je bil zopet zavzet Gabel Rumano in s tem zelo ublažen pritisk sovražnika na vse fronti. Ko je bil pod sovražnim pritiskom z zapada in jugozapada ter juga storjen sklep za umik, je bila namerna našega poveljstva, ohraniti sile in jih osredotočiti na že predvideni črto Enf devilla. Za omogočenje dolgega umika je bilo potrebno: 1. zapolniti frontalno sovražnika na črto El Guettare in Akanta, 2. zadržati njegov obkoljevalni poskus v odseku Maknassia in 3. preprečiti poskus vključenja med Pishonom in Fondoucom v smeri na Kairuan.
Pritisk z juga in jugozapada je postal bolj nevaren zaradi združenja angleških in ameriških armad. To združenje je v veliki meri olajšalo osmi angleški armadi, da se je lahko posluževala oskrbovalnih poti in alžirskih operiš. Medtem se je 1. armada umikala proti severu. Sovražnik se je spopadel z našimi zaščitni četi in uspelo mu je znatno napredovati v severnem predelu Uadi Earge in doseči Uadi Bummed. Zopet se je moral ustaviti najprej na črto Skirre, od koder se je manevriralo nato do postojanke severno od Ascene dne 9. marca, ko se je umikanje divizij dopolnilo, je bila črta skrajšana na Mahaves, huda bitka pa je divjala med Fondoucom in Pichonom ob boku armade. S sovražnikovim vdorom pri Fondoku je bil izveden dokončni umik na področje Enf devilla. Tudi bolj severno je nasprotnik skušal uspeti z obnavljanjem napadov v smeri proti Medzes el Babu, da bi si odprl prehod med Bizerto in Tunikom, toda po sekundarnih krajevnih uspehih so ga nemške divizije krepko zadržale.
Tako je bila sovražniku odvzeta silerna možnost za manevrirano bitko in odrejen mu je bil čas napredovanja z ritmom naših topov in naših strojin. Ko je bil umik v popolnem redu izvršen na postojanke, ki neprekinjeno obkrožajo v dolžini kakih 70 km utrdbi Bizerto in Tunis, so se čete na tej črti ustavile in strle prve poskuse sovražnika med 11. in 16. marcem, ko je sovražnik hotel doseči odločilen uspeh. Na teh postojankah, ki tvorijo branik tuniške obrambe, se že kaže bitka, o kateri je sam sovražnik prerokoval, da bo »izredno huda in krvava.

Princ Piemontski za prebivalstvo Neaplja

Neapelj, 20. apr. s. Vis, princ Piemontski je dal oblastem v Neaplju na razpoložljive obsejne lokal na kraljevem zemljišču z vrtem, da bi se takoj preuredil za prvo pomoč ob primerih letalskih napadov. Postajališče za prvo pomoč bo oskrboval Rdeči križ.

Nastop veleposlanika Pauluccija

Madrid, 20. aprila, s. Danes je novi veleposlanik Italije Paulucci de Calboli vzhodni palači izročil Francu svoja poveljna pisma.

Izmenjava vojnih ujetnikov

Rim, 21. aprila s. V teku je druga izmenjava vojnih ujetnikov invalidov in zaščitnega osebja (zdravnikov, vojaških duhovnikov in sanitajcev) med Italijo in Anglijo. Izmenjava se izvaja na osnovi ženevske konvencije iz leta 1929 in na osnovi konvencije iz aprila leta 1942. Za izmenjavo se je vse pripravilo v Lizboni in Smirni po pristanku portugalske in turške vlade, da se smeta obe stranki poslužiti teh dveh pristanišč. Izmenjava bo zaključena ob pričetku junija. V domovino se bo vrnilo nad 2.000 italijanskih vojnih ujetnikov invalidov in neko število oficirjev-zdravnikov, sanitajcev in vojaških kaplanov. Razen tistih, ki zahtevajo posebno bolniško oskrbo, bodo vojaki po dobi kontumaca poslani na dopust. Odrejeno je bilo, da bodo družine vrtnjencev obveščene.

Razburjenje v poljski javnosti

Varšava, 20. aprila, s. Pod naslovom: »Največji zločin v človeški zgodovini« piše »Kurrier Warszawski« o pokolu poljskih oficirjev v Katynju. Vsaka ura nam prinaša nove, še bolj strašne vesti o tem strašnem zločinu. Noben molk iz zadrege in nobeno opravčilo interesiranih krogov ne more zmanjšati strahote tega zločina. Kako se bo začrnilo javno mnenje držav, ki niso samo sklenile bratovskega zavezništva z Moskvo proti Evropi, temveč se tudi prodale z dušo in telesom boljševizmu? Ali bo še kdo imel pogum in skušal preprečiti Evropo, da je boljševizem samo nedolžna varianta demokracije in da ne goji nobenega sovražstva proti našemu kontinentu, temveč da bi bila nasprotno idealna rešitev vseh mednarodnih vprašanj, kakor piše ameriški žid Lippmann, v tem, da bi se izročila Evropa vladi Moskve.
Krut zločin, ki nima primere v zgodovini človeštva, izvršen v Smolensku nad nedolžnimi vojnimi ujetniki, 6 mesecev po prekinitvi sovražnosti, zločin proti vsem mednarodnim določbam, bi moral pokriti z rdečico lica tistih, ki verujejo v cinite propagandne izjave Angloameričanov. Ta propaganda se drzne trditi, da bi zmaga sovjetske vojske prinesla svobodo narodom Evrope. To dejstvo ne bi smelo presenetiti tistih, ki poznajo boljševiško miselnost in ki so osebno izkusili metode moskovskih oblastnikov, kajti Ljening sam je napisal na 7. strani 16. zvezka svojih »del, 6 proletarska država ni nič drugega kakor stroj za uničenje buržuazije.
Berlin, 20. aprila s. Glede bokola v katynskem gozdu objavlja DNB izjave nekaterih bivših oficirjev in poljskih politikov, ki so imeli priložnost v zadnjih dneh videti bedne ostanke 12.000 poljskih oficirjev. Te osebe soglasno obsojajo sovjetsko brutalnost. Izjave nemške poluradne agencije so podpisali bivši kapitan Vladislav Hertz zdravnik Gizski iz Poznania in inž. Vladislav Gabuowski.

Hudi boji pri Novorosijsku

Drugod na vzhodni fronti le neznamno bojno delovanje — Boljševiki so v treh dneh izgubili 178 letal

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 20. aprila. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:
Južno od Novorosijska trajajo hudi boji, v katere je letalstvo ponovno poseglo z močnimi silami dalje. Ob zapadni kavkaški obali so bojna letala potopila sovražni hitri čoln in poškodovala tri ladje.
Z ostale vzhodne fronte poročajo samo o neznamnem bojnem delovanju.
V času od 16. do 19. aprila je bilo uničenih 178 sovjetskih letal, od katerih so jih samo finski lovci sestrelili 22. V istem času je bilo izgubljenih 11 lastnih letal.
Krajevni napadi sovražnika na višinskih postojanki tuniške zapadne fronte so bili zavrnjeni. V ostalih bojnih odsekih je bilo samo živahno obojestransko delovanje topništva in izvidniških oddelkov.
V noči na 20. aprila je 8 sovražnih bombardnikov preko Holandske priletelo nad severno zapadno nemško ozemlje. Štiri letala so bila sestreljena peto letalo pa je sestrelil čoln za iskanje min v Rokavskem prelivu.

ke in zažgale mnogo železniških vagonov. Veliko opustošenje je bilo povzročeno tudi na železniških postojah, v premikanih središčih in na progah. Nemški lovci, ki so nadzorovali južni del fronte so večkrat sestrelili 24 sovražnih letal. Slovaški lovci so sestrelili eno boljševiško letalo.
V prvih jutranjih urah večeraj, je en polk napadel obrežno cesto ob Nevi. Nemško topništvo je že v krali zadušilo sovražni požikus. Nemške baterije so ponovno zadele tudi zelo važen most za kretanje sovražnih čet.

Občuten sovjetski poraz ob Doncu

Berlin, 20. aprila s. Na fronti Donca, južno od Bjelgoroda, so se Sovjeti po silovitih topniških pripravah, ki je trajala tri četrt ure, z dvema bataljonoma vrgli proti nemškim postojankam v smeri s severa proti jugu. V zraku je bilo neko število letal, specializiranih za nočne akcije bombardiranja, ki so podpirala sovjetske čete. Od prvega trenutka je nemško težko orožje naredilo velike praznine v vrstah sovražnika, ki ga je kosil smrtonosni ogenj strojin in strojnih pušk. Ko se je približeval nemškemu jarkom. Glavina sovražnih sil se je morala kmalu umakniti v neredu, manjše skupine boljševikov, ki jim je uspelo zaradi teme in goste zaščitenega terena prodreti do nemških postojank, pa so bile uničene od oddelkov oklepne pehote v srditih borbah.
Ko so videli, da se je prvi napad izjalovil, so boljševiki po močni topniški pripravi znova skušali vdreti v črte, toda brez uspeha. Ob zori so se morali ostanke obeh sovjetskih bataljonov požuriti da so dosegli izhodiščne postojanke in ušli ujetništvu. Nemškemu oddelkom pa je medtem uspelo očistiti bojišče od preostalih sovražnih sil, 450 padlih in okrog 200 ujetnikov je predstavljalo za Sovjete katastrofalno bilanco te ofenzivne akcije, med katero so se nemške čete polastile tudi izredno številnega in raznovrstnega orožja.

Krajevni boji na severnem odseku

Berlin, 20. aprila s. Iz vojaškega vira se doznava, da so postojanke v odseku Vuhova zaradi odjuge p-stale skoraj neuporabne in da se vojaki pogrezajo do prs. Vse na okoli pa je voda preplavila. Zveze med zaščitnicami in nemškimi postojankami se vzdržujejo po zaslugi pogumnih inženjerjev, ki se v ta namen p-služujejo napadalnih čolnov. Ponciti napadajo nemške čete sovražne postojanke, poslužno se gumijastih čolnov, oborjenih s težkimi strojnimi kamni.
Tudi južno od Ladoškega jezera je mnogo nemšk h postojank zaradi poplav in stalnega deževja p-cpolnoma pod vodo. Samo v nekaterih hribovitih področjih južnozahodno od Petrograda so boljševiki v ofenzivnem delovanju. 18. aprila so manjše nasprotno s'tle okrog polnoči po močni topovski pripravi napadle nekatere naše postojanke. Naši inženjerji, ki so obilno uporabljali ročne granate, so sovražnika odbili. Ist. časno so boljševiki »zvedli ofenzivni sunek v odseku Neve s silo dveh batalionov. Napad je bil zadržan še na ozemlju, ki ne pripada n komur. Nekateri sovražni klini v naše postojanke so bili odstranjeni v borbi moža z možem. Nemško topništvo je nato streljalo v sovjetske množce in jih uničilo. Sovražnik je izgubil v teh borbah 400 mrtv. Kakih 40 sovražnikov pa je bilo ujetih.

Rumunske čete v bzhij ob Kubanu

Bukarešta, 20. apr. s. Iz vojaškega vira se doznava, da so rumunske čete skupno z nemškimi obržale med novimi napadi boljševiških sil v odseku kubanskega mostišča kakor tudi južno od Novorosijska vse svoje postojanke. Zlasti ob napadih v petek in ponedeljek so rumunske čete nudile trden odpor, zaradi katerega so nastale v vrstah sovjetske pehote izredno velike praznine. Po silovitih sovražnih ofenzivnih akcijah, ki so trajale štiri dni, je rumunskim četam uspelo ohraniti svoje postojanke. V ostalih točkah tega odseka so rumunski in nemške čete izvedle silovit protinapad in so zadale sovražniku hude izgube.

Bji na finskem odseku

Heisinki, 20. aprila s. Finski glavni stan javlja: V zadnjih 24 urah so finske čete v odseku Oneskoga jezera gladko odbile poizkuse sovjetskih patrol, ki so hotele prekoračiti po ledu jezero in doseči zapadno obrežje. Na ostalih frontah je bilo živahno udeleževanje vsega orožja.

Delna preosnova japonske vlade

Za zunanjega ministra je imenovan Mamoru Šigemicu

Tokio, 20. aprila, s. Uradno javljajo o delni preosnovi japonske vlade. Zunanjega ministra Masajukija Tanija je nadomestil izredni veleposlanik na Kitajskem Mamoru Šigemicu. Minister brez listnice general Kijaburo Ando je bil imenovan za notranjega ministra na mesto Mikija Juse. Šef vlade in vojni minister Hiteki Tojo prevzame tudi ministristvo za vzgojo namesto Kunihika Hašide. Bivši prometni minister Jamacaki je bil imenovan za ministra za poljedelstvo in gozde, namesto Hiroje Ina, Tadao Ose je bil imenovan za ministra brez listne, bivši veleposlanik v Italiji Elji Anou je bil imenovan za predsednika obveščevalnega urada.

V političnih krogih japonskega glavnega mesta izjavljajo, da je bila s preosnovo v ministrstvih znatno ojačena sestava vojne vlade.
Mamoru Šigemicu, novi zunanji minister, ki je bil do novega imenovanja izredni veleposlanik na Kitajskem, se je rodil leta 1887. Po obiskovanju univerze v Tokiju, kjer je študiral pravo, je vstopil v diplomacijo leta 1911 kot ataše japonskega veleposlanstva v Berlinu. L. 1914 je bil v Londonu v svojstvu tretjega tajnika, na to se je zopet vrnil v Berlin v činu svetnika. Preden je postal veleposlanik na Kitajskem je bil veleposlanik v Londonu in v Moskvi ter nato podtajnik v zunanjem ministristvu.

Resnica o ameriškem letalskem napadu na Japonsko pred letom dni

Tokio, 20. aprila, s. Generalni major Jehagi, šef tiskovnega urala japonskega glavnega stana, je danes odkril v celoti, kako je ameriško letalstvo napadlo Tokio. Odgovarjajoče na vse fantazije sovražne propagande ob obletnici, je Jehagi podrobno obrazložil skrbne tajne priprave ameriškega letalstva za napad na Japonsko. Tudi družine ameriških posadk niso vedele, kam so bili njih svoji poslani. Letalce so ukrcali na nosilce letal v pristanišču San Francisca in šele na odprtem morju so jim povedali, za kakšno poslanstvo so določeni. To jim je povedal njih šef polkovnik Do-olittlob.
Nekateri ameriški letalci so bili zelo presenečeni in ne preveč zadovoljni z nalogo, ki jim je bila določena. Nekateri so izrazili željo, da bi bili oproščeni od tega podvzeta. Ko so jih pomirili za primer, če bi padli na japonskem ozemlju, so se izvršile zadnje priprave za napad. Dne 18. aprila leta 1942. se je okrog 700 morskih milj od japonske obale dvignilo 16 letal z nosilci letal in se razdelilo v več skupin. Ko so dospeli nad Tokio in Jokohamo, so ameriški piloti olrgli bombe in zažigalne lističe ter se oddalili nad morjem. Druga letala, ki bi morala bombardirati Osaka, so japonski lovci prestregli in ker niso mogli doseči Os-ke, so odvrgla svoje bombe v okolico Najoge ter se tudi ona nato oddaljila proti morju.
Ker je bilo več napadalnih letal sestreljenih, je poveljnik ekspedicije polkovnik Do-olittlob menil, da bi bilo bolje, da se ne bi tvegalo z letenjem mal cilji, ki so bili določeni njegovi posadki, ter je ubral pot naravnost proti Kitajski, kjer se je njegovo letalo pri pristajanju prevrnilo, toda Do-olittlob ni bil ranjen. Sovražna letala, ki jim je uspelo pobegniti pred obrambnimi lovci, so nad morjem prispela do letališča Kuvok v kitajski pokrajini Čekjang, kjer so se nekatera med njimi hudo poškodovala ob pristajanju. Eno izmed ameriških letal, ki je izgubilo pravo pot, je pristalo, kakor je znano, na sovjetskem ozemlju.
V zaključku svojega poročila je Jehagi podčrtal, da so ameriška letala zadela samo nevažne objekte, kakor bolnice in osnovne šole, ter ubila ali ranila bolnike in otroke.

Rojstvo Rima

Danes praznuje Italija rojstvo Rima. To je eden največjih praznikov, saj predstavlja Rim s svojim poslanstvom veličasten mejnik v zgodovini sveta in usodi vsega človeštva. V snovanju človeškega dela, zlasti pa v razvoju Evrope in njene kulture je zavzel Rim tako visoko mesto, da je vedno igral in bo igral na področju ustvarjanja človeškega duha eno glavnih vlog.

Rimski pesnik in pisatelj Terencij Varro pripoveduje, da je bila italijanska prestolnica ustanovljena leta 753. pred Kristusom. Ustanovitelj kralj Romul je položil s tem temelje žarišč svetovne veljave skozi tisočletja do današnjih dni, kakor mu na svetu ni primere. Kaj je pomenil Rim kot politično središče rimskega imperija v starem veku, kaj je pomenil v srednjem veku kot središče in izhodišče vse krščanske civilizacije in kaj pomeni zdaj, o tem govore vse zgodovinske knjige in vsa velika dejanja sedanosti. Italija se živo zaveda visokega poslanstva Rima in njeno prebivalstvo se s ponosom vsako leto spominja ustanovitve večnega mesta.

Duce je pa ta veliki praznik povzdignil še bolj leta 1923, ko je odredil, naj se današnji dan praznuje kot praznik dela. S tem je pač najlepše naglasil tvornost misli in dela v vsem sedanem razvoju rimske in italijanske zgodovine. Obenem je pa pokazal na pomen dela kot takega za razvoj in napredek človeštva. Na ramah milijonov delavcev po tovarnah, na poljih, v delavnicah, zlasti pa borec na bojnem polju, sloni ves uspeh, slava in sijajna bodočnost.

V Ljubljani in vsej ljubljanski pokrajini praznujemo letos praznik Rima in dela že tretjič. Tudi naše prebivalstvo bolj in bolj doumeva pomen tega praznika ter s tem v zvezi neumorne delavnosti fašističnega režima na vseh področjih kulture in civilizacije, prav posebej pa še na področju socialnega napredka. Dan rojstva Rima, simbolično združen s praznikom dela, je zato tudi praznik naše pokrajine.

Prsclava Hitlerjevega rojstnega dneva

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 20. aprila s. Hitler je prebil svoj rojstni dan v resnobnosti glavnega stana Oboroženih Sil ter je omejil sprejeme na člane glavnega stana in člane svojega kabineta.

Rim, 21. aprila s. Ob Hitlerjevem rojstnem dnevu je nemška mladina v Italiji tudi v imenu vseh ostalih nemških mladinskih zajednic, bivajočih izven nemških mej, poslala voščilno radiofonsko poslanico poglavarju narodno socialistične Nemčije. Člani Hitlerjeve mladine, bivajoči v Rimu, in člani GIL-a, so peli patriotične in vojne himne.

Neapelj, 20. aprila s. V salonu Nemške akademije so proslavili ob navzočnosti generalnega konzula, tajnika neapeljske sekcije narodno socialistične stranke in zastopstva nemške kolonije Hitlerjev rojstni dan. Zbrani so dvignili misel k Hitlerju in obnovili prisego, nato pa prisostvovali sprejetju nekaterih članov Hitlerjeve mladine v stranko. Proslava se je zaključila s petjem nemških narodnih himen.

Quisling pri Hitlerju

Berlin, 21. apr. s. Obisk predsednika norveške vlade Quislinga v Hitlerjevem glavnem stanu je obširno odmeval v političnih krogih Berlina. Kakor se doznava, so trajali razgovori nekaj dni in dosežena je bila popolno istovestnost glede vsih vprašanih in so življenjske važnosti za vso Evropo. S tem, da je uvrstila svoje pristojce v borbene skupine na vzhodu, pripominjajo v Berlinu te Norveška aktivno prispevala k gigantski bitki narodov, ki se zdaj bje. Zmaga sil novega reda bo ustvarila pogoje za dosego tistih pozitivnih ciljev, ki jih omenja poročilo o prisrčenem in važnem sestanku med Ducejem in Hitlerjem in ki predvideva sodelovanje vseh evropskih narodov na osnovi njih skupnih interesov in pravice.

Neuspeh vojnega posojila v Zedinjenih državah

Stockholm, 20. aprila, s. Vkljub viharnemu morju, ki otežkoča delo se še vedno nadaljuje iskanje izginule podmornice »Ulvens«. Dve drugi podmornici sta na delu, da odkrijeta sledove ponesrečenega tovariša, toda doslej brez vsakršnega uspeha.

Bivši komunistični poslanec o metodah boljševikov

Atene, 19. apr. s. Bivši grški komunistični poslanec Manolis Manoleas nadaljuje z odkritji o komunizmu in trdi, da so imena »Zveza sovjetskih socialističnih republik« in »Diktatura proletariata« samo krinka za najbolj kruto in lažno diktaturo ne delavcev, temveč židovskih kolonij. ki so zaslužili po štirih letih neumljene vojne ljudstva Ukrajine Kavkaza, Georgije, Belje Rusije, Krima, Turkestana in nasilno stvorili tako zvano Sovjetsko zvezo. Tako se je nato poročila Estonske in Letonske ter Litve Karelije Besarabije in Bukovine. teptajoč nenapadne pogodbe in še so največji, ki verujejo da se Sovjetska Rusija zanima za majhne narode.

Obiski Visokega komisarja

Eksc. Grazioli je posetil zavetišče za Bežigradom ter urade in ustanove pri D. M. v Polju in Zalogu

Ljubljana, 20. aprila. Davi je Visoki komisar posetil bivše občinsko zavetišče za Bežigradom ki je sedaj prešlo v last materskega in deškega skrbstva Pomurja. Med otroki ter se zanimal za popravila poslopja in organizacijo zavetišča. Sprejeli so ga: konzul Zapulla komisar zavoda mati prednica in dr. Tavčarjeva Eksc. Grazioli si je ogledal v dnevi dvoran skupino malih gostov ki so mu prinesli cvetja, nato pa je obšel prostore zavetišča ter se nekoliko zaustavil v obvezovališču ter med posteljicami najmlajših

Na občini pri D. M. v Polju
Iz Bežigrada se je Visoki komisar odpeljal v Polje kjer je brez obvestila posetil občino, sedež podpornega urada občinski urad za prekrbo ter poštini urad. V spremstvu občinskega komisarja si je Eksc. Grazioli ogledal razne urade, se zanimal za njih posle in dal potrebna navodila da bi se postojnemu prebivalstvu olajšala oskrba z živili in da bi bil otrokom starcem in bolnikom zagotovljen obrok mleka. Ko je hodil iz enega urada v drugega je imel Visoki komisar priliko da se je pomenikal z nekaterimi ženami ki so bile zaposlene z zadržanjem žvolskih nakaznic. Visoki komisar jih je ljubezno spraševal o prilikah v njihovih družinah in njihovih potrebah. Preden je ostal vili občini, je sporočil komisaru da je nakazal znesek 3000 lir za najsiromahnejše družine omenjene občine.

Nato je Eksc. Grazioli posetil tudi: prostore kjer se deli dnevna hrana siromahom otrokom

Ti so ga sprejeli z ritmskim pozdravom, ko so ravno stopali v obdobju Eksc. Grazioli si je ogledal prostore ter je v kuhinji pokusil tudi obed, ki je bil pripravljen za razdelitev.

Pri skvadristih »Nizza« in pri protikomunistični milici

Ko si je Visoki komisar ogledal v Polju oddelke Milice in Vojske v Zalogu, je posetil tudi: prostoje protikomunistične milice ter se je pomudil pri dobrovoljcih ki so bili ravno pri jedi. Zastavil jim je nekoliko vprašanj o njihovih najnovejših akcijah. Izrazil je svoje posebno zadovoljstvo nad nekaterimi protikomunističnimi dobrovoljci, ki so pri zadnjih podjetjih pokazali neobičajen pogum in ki so sodelovali pri zajetju nekaterih komunističnih kolovodij. S Polja je Visoki komisar odšel v Zalog, kjer sta ga sprejela prvi senjor Tebaldi, poveljnik bataljona »Nizza« in skupina častnikov to-mošnje posadke.

Na meji v Zalogu

Eksc. Grazioli je posetil vojašnico finančne straže in vojašnico bataljona Črnih srca, kjer se je v zborniščini prisrčno razgovarjal z milicniki in podčastniki. Nato je nadaljeval obhod, si ogledal vojaško pekarno, obvezovališče, šolsko obdobje, bivališče pehotnega oddelka ter karabinjerjev ter je naposled odšel prav na mejo. Iz Zaloga se je Visoki komisar, po kratkem posetu bivališča protikomunistične milice v Polju vrnil v Ljubljano.

Delovanje Dopolavora v naši pokrajini

V preteklem tednu je bil pod okriljem tukajšnjega Dopolavora izveden naslednji spored:

12. aprila: Kinematografska predstava na sedežu za Oborožene sile. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

13. aprila: Kinematografska predstava na sedežu za Oborožene sile. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

14. aprila: Na sedežu za Oborožene sile predstava čarovnika. Kinematografska predstava za Oborožene sile v Kočevju. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

15. aprila: Na sedežu za Oborožene sile predstava čarovnika in prav tam tudi predstava za Dopolavoriste Italijane in častnike. Kinematografska predstava za Oborožene sile v Kočevju. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

16. aprila: Kinematografska predstava na sedežu za Oborožene sile in v Kočevju prav tako za Oborožene sile. Kinematografska predstava na letališču. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

17. aprila: Kinematografska predstava za Oborožene sile v Ljubljani in Kočevju. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

18. aprila: Na sedežu za Oborožene sile predstava čarovnika. Pomoč vojakom v okrepevalnici in prodajalnici za Oborožene sile z razdelitvijo raznih vrst blaga.

Izdajanje žvolskih nakaznic priseljencem

Ljubljana, 21. aprila. Prehranjevalnemu uradu mestne občine se prijavlja vedno znatno število oseb, ki se naseljujejo v Ljubljani za stalno ali pa za več kot enomesečno dobo in prihajajo iz drugih občin v Kraljevini zahtevajo da se jim izdajo žvolske nakaznice. Po členu 10. odredbe Visokega komisarja z dne 23. IV. 1942, ki se tiče nakazovanja racionaliziranih živil, se sporoča, da bodo te nakaznice izdane upravičencem iz drugih občin samo proti izročitvi nakaznic izdanih ob občini, iz katere zahtevajo te osebe prihajajo ali pa proti predložitvi potrdila občine stalnega bivališča, iz katerega izhaja, da takih izkaznic ne posedujejo. Vse druge prošnje so brezuspešne.

Naprosajo se obenem vsi tisti, ki menjajo med mesecem stanovanjem, da spremembo sporoče prehranjevalnemu uradu vsaj do 15. vsakega meseca.

Maksimalni cenik za zelenjavo in sadje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je predpisal nov maksimalni cenik števil 7 za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino. Ta cenik je veljaven od 22. aprila t. l. naprej in določa naslednje maksimalne cene (vse za kilogram; prva številka označuje ceno v trgovini na debelo druga pa ceno v trgovini na drobno; v oklepajih so dosedanje cene kolikor so spremenjene):

Česen novi (4.15 lire na debelo — 4.90 lire na drobno (doslej stari česen 9.50—10.70); beluš: 8.85—10.50 (8.80—10.40); karfiola 2.75—3.25 (3.20—3.70); korenje očiščeno 2.90—3.45 (3.20—4); čebula zgodnja 2.85—3.35 (doslej stara 2.40—3); koprje (finoki) 2.15—2.85 (3.20 do 3.80); solata vseh vrst 3.10—3.80 (3.20—3.90); špinaca 2.80—3.35 (3.20—3.90); zelena 3.75—4.50 (4.55—5.05); marelice suhe 43.50—58.50; pomaranče la (Moro, Tarco) 8.35—9.35; pomaranče IIa 7.35—8.35; limone la 15.35 obsega 4—4.70, za kos 0.50 (3.75—4.35 za kos 0.45); orehi Sorrento 26—30, orehi navadni 21.50—25 lir.

Gornji cenik velja le za uvoženo blago, medtem ko veljajo za domače pridelke v prodaji na drobno maksimalne cene, ki jih objavlja mestni tržni urad v tedenskem ceniku. Cene se razumejo brez tare. Kot blago I. vrste velja samo zdravo za prevoz sposobno blago, in so izločeni predelki, ki so izobličeni ali nagnjeni nezadostno sočnati. Cene veljajo za blago, očiščeno zunanjih neuzitnih listov. Ta cenik mora biti izvešen na dobro vidnem mestu tako v trgovinah na debelo kakor tudi v prodajalnicah na drobno. Grosisti morajo izdati kupcem račun z označbo blaga, kakovosti in enotne cene. Tudi predprodajalci morajo na zahtevo izstaviti tak račun. Civilni komisarji lahko spremenijo te cene navzdol, medtem ko mora vsako spremembo navzgor odobriti Visoki komisar. Za proizvode, ki jih ta cenik ne navaja veljajo zadnje cene iz prejšnjih cenikov. Krištelji predpisov te cene se kaznujejo v smislu naredb z dne 26. januarja 1942-XXI št. 8 in z dne 25. novembra 1942-XXI št. 215 ter po naredbi od 12. marca 1941.

Spodnja štaferska

— Mozartov zbor v Ptujju. Mozartov mladinski zbor iz Berlina je priredil koncert tudi v Ptujju, kjer mu je bil prirejen prisrčen sprejem. Ptujčani se še dobro spominjajo dunajskega mladinskega zbora, in zato so bili tembolj radovedni na mlade berlinske pevce. Njihov nastop je dosegel popoln uspeh.

— Avtobus ga je povozil. V nedeljo zvečer je avtobus v Mariboru do smrti povozil izdelovalca parketov Franca Purgaya. Avtobus je prihajal iz mesta čez most, Purgay pa iz Jožefove ulice. Hotel je čez trg, kjer ga je šofer sicer opazil in zavil v zadnjem trenutku na levo, toda bilo je že prepozno. Purgay je obelzbal na mestu mrtev.

— Novi grobovi. V Mariboru se je smrtno ponesrežil 84-letni vpk-jenec He-man Lenggauer. Umrl je v Mariboru občinski čelavec Ernst Planinc, star 55 let, učitelj na gozdarski šoli Josip Vodopivec, star 60 let, pletilčeva hičerica Jerca Spalir, zasebnica Marija Novak roj. Vokac, stara 84 let, vpk-kejnja strojevodja Karel Donik, star 63 let, tovarniški paznik Jakob Dolinšek, star 48 let, gospodinja Neža Berger, stara 79 let, in izdelovalca parketov Franca Purgaya.

— Nov vodja kraljeve skupine v Brežicah. Pred dobrima dvema mesecema je prejel vodstvo kraljeve skupine v Brežicah Walter Eschenbach. Ker je bil pa vpk-jevan zdaj k vsakemu je moral vodstvo kraljeve skupine prepustiti svoemu nasledniku. Kraljeva skupina mu je priredila lep poslovilni večer.

Sportni pregled

V zadnjem utripu bo dosežen višek

Kakor smo že včeraj v kratkem komentarju k rezultatom ugotovili, niso nedeljske tekme italijanskega nogometnega prvenstva divizije A prinesle dokončne odločitve niti na vrhu niti na dnu tabele. Vse je ostalo pri startu in odločilo bo šele zadnje kolo, kolikor ne bodo potrebne še naknadne odločilne tekme. Tabela je po nedeljskih tekmah takale:

Torino	29	19	4	6	67:31	42
Livorno	29	17	7	5	49:33	41
Juventus	29	16	5	8	73:49	37
Ambrosiana	29	15	4	10	52:34	34
Genova	29	14	5	10	59:51	33
Milano	29	10	9	10	38:41	29
Bologna	29	12	4	18	50:36	28
Atalanta	29	11	6	12	32:41	29
Roma	29	12	4	13	37:48	28
Fiorantina	29	11	5	13	53:61	27
Lazio	29	9	8	12	52:57	26
Bari	29	7	10	12	24:37	24
Vicenza	29	7	9	13	30:42	23
Triestina	29	4	14	11	30:40	22
Venezia	29	7	8	14	30:45	22
Liguria	29	7	6	16	33:63	20

Na vrhu prihajata kot kandidata za zmago v poštevednino Torino in Livorno. Slednji je za točko na slabšem igral bo pa zadnje tekmo (proti Milanu) doma, medtem ko mora Torino v Bari. Ze iz te razlike se da sklepati na razne izide. Se bolj pa nam postane negotovost razumljiva, če pomislimo, da je Bari močvijo, ki teoretično še vedno ni popolnoma gotovo svojega obstanka v diviziji A. Naj bi se zgodilo v nedeljo, da bi Triestina in Venezia zmagali, Vicenza remizirala ali pa zmagala Bari pa izgubil, pa je položaj tak da imajo trije klubi, ki prihajajo v poštev za prodajanje mesto, enako število točk, in ker količnik zgoditkov ni odločilen, bi moral tudi Bari igrati v kvalifikacijskih tekmah, ki bodo v tem primeru potrebne.

Gotovo se bodo Barijci potrudili, da ne pridejo v tako nevarnost. Toda točke bodo morali vzeti Torino, ki jih zopet neizogibno potrebuje za zmago. Nedeljska tekma na igrišču Barija bo torej velikanski dvoboj, ki mu je težko predvideti izid.

Razen dveh bodo za vodilne in izpadajoče klube važne vse tekme. Edino tekmi med Laziom in Atalanto ter med Fiorentino in Genovo ne bosta mogli vplivati na občutljiva mesta v tabeli. Vse druge pa bodo zelo važne in za končni plasma odločilne. Liguria igra v Bologni. V normalnih prilikah ne bi imela izgledov. V sedanjih izjemnih prilikah, ko Bologna ne more več nič pridobiti in nič izgubiti, pa je uspeh Genovežanov možen. Isto velja za Venezia, ki bo igrala v Milanu. Vicenza nastopi v Torinu. Imela bo težko stališče in če ne bo utegnila odnesti niti točke, se ji zelo lahko zgodi, da bo nazadnje ona drugi tovariš Ligurije v izpadu. Se najlaže, vsaj tako se zdi, bo stališče Triestine, ki bo sprejela doma lanskega prvaka Romo. Pozabiti pa ne smemo, da Triestina že dolgo ni doma zmagala proti Romi in da je ta klub bil zanjo vedno kamen spotike. Če Triestina ne bodo pazili, se jim prav lahko pripeti najhujše.

Določbe za prireditelje lahko-atletskega prvenstva

Prostor, kjer bodo prvenstvene tekme, časovni red disciplin, kakor tudi naslov prirediteljev, na katerega je treba poslati prijave, bodo objavljeni s posebnim poročilom. Prireditelji morajo skrbeti za: a) ureditev in pripravo sportnega igrišča in naprav; b) ureditev različnih tehnično-organizacijskih poslov, tako da se doseže popoln uspeh tekmovanja v tehničnem in praktičnem pogledu. Ureditev in priprava igrišča in naprav: a) tekašice in skakašice: poskrbeti, da so popolnoma pravilni ter primerno popojavani in pripravljivi. Proge kakor tudi prostor za met morajo biti pravilno in jasno začitani. Na prostorih za tekmovanje v metih, skoku v dolžino in troskoku morajo biti označeni obstoječi državni rekordi.

b) Pri vsakem tekmovalstvu mora biti na igrišču naslednje sportno orodje in priprave: 4 diski (2 kg), 4 kroglice, od teh dve iz bron (7.257 kg), 6 kopij (0.800 kg), 4 kladiva (7.257 kg), 4 palice za skok za tekmovalce, ki ne bi imeli lastnih palic, 1 tehtnica z dvema skodelama in pripadajoče uteži za kontrolo orodja.

Prireditelji morajo predhodno pregledati vse sportno orodje in naprave in ugotoviti, če so v skladu s predpisi tehničnega pravilnika, tako da ne bi bil vrhovni sodnik pri pregledu prisiljen izločiti kakršno koli orodje. Prav tako mora biti na sportnem igrišču ves za tekmovanje potreben material, tako da se tekmovanje lahko v redu razvija. Na igrišču mora biti nameščen zvočnik za obveščanje občinstva in atletov.

c) Startne številke: Prireditelji morajo predskrbeti startne številke za vse nastopajoče tekmovalce; od št. 1 dalje morajo biti črne in odvisne na belem platu; vsaka startna številka mora imeti 4 varnostne zaponke. Tekmovalci v tekih na kratke proge dobijo dvojne številke, katerih eno pritrjuje na prsa, drugo pa na hrbet.

d) Potrditev sportnega orodja in naprav: Sportni prostor in vse potrebno orodje in naprave kakor tudi vse potrebno material za tekmovanje morajo biti pripravljeni do 9. dopoldne na dan tekmovanja. Oh tem času mora vrhovni sodnik ali nadzornik, ki ga ta določa, pričeti s pregledom, pri katerem morajo biti navzoči uradni merilec (ki ga imenuje krajevni zaupnik Zbora lahkoatletskih sodnikov), vodja tekmovalstva in zastopnik prireditelja.

Priprava tehnično-organizacijske službe: Sodniška žirija določa predsednik sodniškega zbora. Predsedstvo sodniškega zbora imenuje vrhovnega sodnika, nadzornika starterje in časovničarje.

Program tekmovalstva in vrstni red disciplin: Čas, ob katerem bodo posamezne discipline, bo javljen od primera do primera s posebnim sporočilom. Tekmovalci se mora poklicati na start 15 minut pred pričetkom panoge, v kateri nastopijo. Tekmovalci, ki se temu ne bi odzvali, ne bodo pripuščeni k tekmovalstvu. Tekmovanje bo v vsakem vremenu.

Dostop na tekmovalni prostor: Dostop je dovoljen izključno vrhovnemu sodniku, tehničnim nadzornikom, sodnikom v službi, časovničarjem in tekmovalcem za časa tekmovalstva, v katerem sodelujejo. Zastopniki klubov morajo biti izven tekmovalnega prostora; vendar morajo sprostiti vrhovnemu sodniku, kje bodo, da jih lahko pokliče v primeru potrebe. Klubskim tenejem, maserjem itd. je dostop na tekmovalni prostor strogo prepovedan.

Opozorilo vrhovnemu sodniku: Rezultati tekmovalstva: Vrhovni sodniki morajo po vsakem tekmovalstvu poslati zvezi: en izvod prijave tekmovalcev, ki mora biti pravilno podpisana od zastopnikov sodelujočih klubov; ori-

ginalne zapisnike tekmovalstva; dve na stroj pisani kopiji rezultatov tekmovalstva. V tem zapisniku morajo biti tudi rezultati vseh predtekmovalj; informativno poročilo predsedstva sodniškega zbora; seznam imen tekmovalcev, ki niso imeli zvezne izkaznice in so morali plačati globo obvezne z navedbo vsote glob. Prireditelji morajo predati vrhovnemu sodniku material, omenjen pod t. 1, 2, 3, ki je v njihovi posesti.

— Priprave hrvatskih lahkoatletov na mednarodno sezono. V nedeljo so v Zagrebu zopet imeli tek čez drin in strn. Udeležili so se ga razne kategorije sportnikov in lahkoatletov. Med drugim tudi metalci in skakači. Tekači so bili razdeljeni na dve skupini (verificirani in neverificirani). Rezultati niso posebno na visoki, kar pa ni bil niti namen. Hrvatski lahkoatletci se sedaj že pripravljajo na skorajšnje najvažnejše prireditve letošnje domače sezone. Nadejajo se tudi, da bodo od časa do časa kljub vsem oviram pogledali v izmuzemljivih se tudi doma pomerili s tujimi atleti. Tako računajo, da se bodo sestali v mednarodnih tekmah s Slovaki, Bolgari, Rumuni in Švicarji.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 21. aprila: Anzelm, Simon.

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Ljudje iz varietaja in živi mrtev.

Kino Sloga: Gospodične iz sosedne hiše. Kino Union: Povratek zapeljane. Razstava akad. slikarja Rika Debenjaka v Obersonelovi galeriji. Otpusta od 9 do 19. Posmrtna razstava slikarja Ivana Vavpotiča v Jakopičevem paviljonu. Glasbena akademija četrtri javni nastop gojencev ob 19. v veliki filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Bakardič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murrayer, Sv. Petra cesta 78.

Radio Ljubljana

ČETRTEK, 22. APRILA 1943-XXI

7.30 Simfonična glasba — 8.00 Napoved časa — Poročila v italijansčini — 12.20 Plošče — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Komorna glasba — 13.00 Napoved časa — Poročila v italijansčini — 13.10 Poročilo Vrhovnega po veljstva Oboroženih sil v slovenščini — 13.12 Italijansko glasbo izvaja klasični orkester, vodi dirigent Manno — 14.00 Poročila v italijansčini — 14.10 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec — 15.00 Poročila v slovenščini — 17.00 Napoved časa — Poročila v italijansčini — 17.10 Pet minut gospoda X — 17.15 Koncert pianista Vergantija — 17.40 Glasba osemnajstega stoletja — 19.00 Prenos javnega koncerta iz Unionske dvorane v Ljubljani — 20.00 Napoved časa — Poročila v italijansčini — 20.20 Lorenzo Perosi: Kristusovo trpljenje — trilogija za soliste, zbor in orkester — 21.50 Orgelski koncert Pavla Rančigaja, sodeluje mezosopranistka Elza Karlovčeva (iz cerkve sv. Petra v Ljubljani) — 22.35 Pisana glasba — 22.45 Poročila v italijansčini.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 21. aprila, ob 18.30: V času obiskanja. Red B.
Četrtek, 22. aprila, ob 18.30: V času obiskanja. Izven. Cene od 20 lir navzdol.
Petek, 23. aprila, ob 18: V času obiskanja. Izven. Cene od 20 lir navzdol.
Sobota, 24. aprila: Zaprt.

OPERA

Sreda, 21. aprila, ob 18: Madame Butterfly. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Od vstevsi četrta do vstevsi sobote ostane Opera zaprt.

Iz pokrajine Trieste

— Ljudsko gibanje. Dne 15. aprila je bilo v Triestu 6 rojstev, 3 smrtni primeri in 10 porok.
— Razstava akvarelista Craffonare. V prostorih triestinske galerije je bila otvorena razstava akvarelista Avrelja Craffonare, ki je doživel lep uspeh ob svoji lanski jezenski razstavi. Številni obiskovalci si ogledujejo Craffonarove umetnine.
— Delavčeva smrtna nesreča. 44letnega železniškega kretničarja Viktorja Furlana iz Servole je povozil železniški vagon. Nesrečni Furlan je obelzbal s presekanimi nogami. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je kmalu zatem izdihnil.

— »Beneški trgovci« v Verdjevem gledališču. Te dni je bila na odru Verdjevem gledališču v Triestu premiera Shakespearejevega »Beneškega trgovca«, ki je imel prodoren uspeh, saj ga ni triestinsko občinstvo že dolgo videlo.

— Bachov »Pasijon« v Matevževem Verdjevem gledališču. Na Veliki petek bodo izvajali v triestinskem Verdjevem gledališču znameniti »Pasijon« po sv. Matevžu, ki ga je napisal J. S. Bach.

— Novi ravnatelj šole za tuje jezike. Mlinster narodne vzgoje je potrdilo imenovanje prof. Guida Devesovjaja za ravnatelja šole za priučitev tujih jezikov, priključnega triestinske univerzi.
— Triestinske popevke na harmoniko. Te dni je izšla v Triestu zbirka priljubljenih triestinskih popevk, ki jih je Roberto Repini priredil za izvajanje na harmoniki. Zbirka vsebuje 12 najbolj znanih triestinskih popevk.

— Fonesrečena. Na cesti za Zaulje je povozil neki avto 35letno poljedelko Lucijo Bardi iz Prebecina, ki je obelzala z razbitim glavom. Njeno stanje je zelo resno. V ulici Merceni je prišel pod avtokar 6letni Stefan Masi, ki je dobil poškodbe na desni nogi in levem kolenu. Oba ponesrečenca se zdravita v triestinski bolnišnici.

— Mornarški poveljnik zapušča Trieste. Kapitan vojnega broda comm. Aldo Benais zapušča te dni Trieste, kjer si je pridobil spoštno simpatije. V novembru 1941 je bil imenovan za triestinskega mornarškega poveljnika. Imenovan je bil sedaj na drugo važno mesto.

— Umri je potomec stare triestinske družine. V Triestu je umrl Mario Strudhoff, ki je bil v Triestu zelo znan. Bil je potomec stare triestinske rodbine, iz katere so izšli ustanovitelji triestinskega tehničnega obrata ter strojni tvornice S. Andrea. Pokolnik se je boril proti Avstriji in je bil v predvojnem času skozi več let triestinski občinski svetnik.

V Suhi Krajini je obležalo

nad 1000 komunistov

Hudi udarci so jih doleteli v Ribniški dolini in okoli Polhovca Gradca

Ljubljana, 21. aprila. Konec marca so bile po Dolenjskem in Notranjskem pokrojenje obširne akcije proti komunistom, skrivajočim se v Suhi Krajini, okoli Polhovca gradca in v Ribniški dolini. Vse so se zaključile z velikimi uspehi, saj je na boljših obležalo veliko število komunistov, močnejši pa so bili ujeti. Najobčutnejši udarec jim je bil prizadet v Suhi Krajini, kjer so samo mrtvih našli nad 1000. Za so zaradi nečloveške podivjanosti trpele tudi suhokrajinske vasi in ljudje.

Kakor v drugih primerih so si tudi v tem nakopali strašno odgovornost, divje sovraštvo obubožanega ljudstva terja popolno povračilo in plačilo za vse krivice, ki so bile storjene našemu mirnemu prebivalstvu v teh strašnih dneh.

V bojih v Suhi Krajini je sodeloval ribniški udarni bataljon. S komunisti se je spopadel najprej nad Ambrusom. Po hudi encurni borbi so se komunisti umaknili proti Primči vasi čete protikomunistične legije pa so zasedle

Ambrus, kjer so se sestale z vojniki, ki so prepredili komunistom odgon živine in odvoz naropanega blaga. Ambrus je našel strašno sliko. V svojem besnem obupu so komunisti nato zažgali še vas Plešivca in ce-kev sv. Katarine. Prav tako so popolnoma razbili cerkev na Kalu nad Ambrusom in korinško cerkev Na Korinju je zgorela tudi šola.

Poleg te so bile sredi marca podvzete proti komunistom še druge akcije v Suhi Krajini, kjer je bil v vasi Višnje zbran s svojim poveljstvom ves tretji bataljon Tomčeve brigade. Temu je prizadelo veliko škodo letalsko bombardiranje Okoli stc. komunistov je padlo v bitki v Smuki, kjer je komuniste obkolil bataljon vojaštva. Na Zvirčah je zgorela tamkajšnja šola.

V ribniški dolini se se bili hudi boji v Danah, Kotu, Novi Stifci in v Ravnem dolu. Komunisti so imeli velike izgube od vsake straže pa so padli štirje. V polhovgrajski akciji je padlo 83 komunistov.

Tržno življenje pod dežniki

Davi na trgu ni bilo posebno živahno, dasi je bilo zaprodaj dovolj zelenjave — Gospodične imajo veliko dela doma

Ljubljana, 21. aprila. V velikonočnem tednu gospodinjje nikoli niso imele obilo časa na razpolago, da bi se dolgo mudile na trgu, čeprav je bil še tako poln spomladanskih zelenjavnih dobrot. Že v ponedeljek se je začelo splošno očiščenje stanovanj, zračenje in sončenje posteljne opreme in sploh vsega pohištva. Ko pa je bilo to v sredo, četrtek končano, je imela gospodinja mnogo dela v kuhinji, kjer je bilo treba pripraviti pečivo in meso za praznike. Vmes je morala opraviti še številne druge majhne opravke, ki je v njih vsaka oskrbela za svoj dom tisto, kar je dajalo velikonočnim praznikom v njenem domu vedno poseben svojstven podarek.

Dasi v sedanjem času mnogo tega odpada in bomo nastopajoče praznike praznovali bolj skromno, v skladu z razmerami in sredstvi, se mnoge gospodinjje vendarle niso odrekle vsaj čiščenju in pospravljanju stanovanj. V zahtojnih dveh sončnih dneh so pridno nosile razne kose pohištva na zrak, med tem pa čistile vse notranjost stanovanj. Odlasajoče je zatekel danes dež in zadovoljiti se bodo morale s skromnejšim zračenjem.

Ti opravki so delno vplivali, da je bilo davi na trgu kljub tržnemu dnevu malo življenja, deino pa se niti prodajalkam niti gospodinjnjam ni posebno mudilo tudi zaradi dežja. Večina prodajalk se je zaščitila

la proti mokroti

DNEVNE VESTI

— Dar Bergamskega vojvode vojnemu muzeju. Kr. Visokost Adalbert Savojski, vojvoda Bergamski, je poklonil italijansko vojno muzeju številna pisma, ki so jih naslovili nanj posamezni italijanski bojevniki. Nekatera bolj značilna pisma so bila razmeščena v dvorani, ki je posvečena na zbirki dokumentov iz sedanje vojne.

— Italijanski strokovnjak predava v bolgarski prestolnici. V Sofiji se mudi kot gost bolgarskega poljedelskega ministra ravnatelj milanskega Spalanzanijevega zavoda prof. Bonadonna. Predaval je v prostorih sofijskega vseučilišča v umetniški predstavi. Predavanja, ki so se vršila v okviru posebnega praktičnega in teoretičnega tečaja, so bila namenjena predvsem slušateljem veterinarske šole. Udeleževali so se jih tudi znani bolgarski kmetijski strokovnjaki ter drugi sofijski odličniki.

— Odlikovanja za poljedelske zasluge. S Kr. odloki so bila podeljena odlikovanja zvezd za kmetijske in poljedelske zasluge v letu 1943-XXI. 310 kmetovalcem in sicer 10 prvega razreda, 50 drugega in 250 tretjega razreda. Diplome bodo izročene odlikovancem na dan 21. aprila na praznik dela.

— IV. dan Italijanov v svetu. Pod predsedstvom nac. svetnika Srečka Felicionija in v navzočnosti odličnih predstavnikov se je sestel v palači Firenze v Rimu nacionalni svet društva »Dante Alighieri«. Navzočni so bili tudi številni politični in kulturni predstavitelji, člani direktorija ter združenjski pokrajinski zaupniki. Predsednik se je spomnil vseh onih funkcionarjev in članov, ki so žrtvovali svoje življenje za domovino. Zatem je toplo pozdravil predstavnike vlade, ki se jim je iskreno zahvalil za stalno pomoč združenju. Sledilo je predsednikovo izbrčno poročilo, nanašajoče se na delavnost društva »Dante Alighieri« v tuzemstvu ter inozemstvu s posebnim ozirom na sedanje vojno stanje. Očrtal je bližnje in bodoče naloge društva, nakar je podal navodila za četrti dan Italijanov v svetu, ki bo dne 9. maja ob obletnici imperijskega dneva. Proslave omenjenega dne bodo organizirane v polnem sodelovanju z zavodom za Italijansko Afriko. Nato je spregovoril eks. Hanvilkar Rossi, ki je izpodbujal navzočnice sodelovanja. Podpredsednik senator Henrik Scodnik pa je poročal o finančnem stanju; njegovo poročilo je bilo soglasno odobreno.

— Posmrtno odlikovanje. Srebrna svetinja je bila podeljena v počastitev spominu sledečih junakov padlih: kapitan Renato Rossi iz Avellina, kapitan Josip Bosco iz Serravalle Scivria pri Alessandriji, poročnik Rudolf Loli iz Bologne, poročnik Albert Bonaldi iz Guardie pri Novari, poročnik Josip Del Pra iz Greca Milanese pri Milanu, podporočnik Miha Ruoppo iz Monte di Procida pri Neaplju, podporočnik Mario Grossi iz Milana, podporočnik Peter Centurione iz Chietija, narednik de Marco Robert iz Picinina pri Frosinonu ter kaporal Cleto Bolchini iz Zole Predose pri Bologni.

— Omejitve vseučiliških vpisov. Rimski Službeni list objavlja ministrski odlok z dne 5. aprila t. l., ki se nanaša na omejitve vseučiliških vpisov za promocijske tečaje v letu 1943-44. Tako je za triestinsko vseučilišče dovoljeno v smislu omenjenega odloka za l. 1943-44 sledeče največje število vpisancev v promocijske tečaje: pravo 170, politična veda 70, gospodarstvo in trgovina 450.

— Kongres italijanskih ter nemških vseučilišnikov. Te dni je bil v Solnogradu četrti vseučiliški kongres italijanskih ter nemških visokošolcev. Na omenjenem kongresu so razpravljali o politični vzgoji. Po štirje italijanski in po štirje nemški poročevalci so vzporedno obravnavali vprašanja »Funkcije političnega hierarha«, »Problem politične selekcije«, »Tehnika politične priprave mladih hierarhov« ter končno »Selekcija političnih hierarhov v nasprotju s takozvano »elitno« v boljševiskem in kapitalističnem svetu. Italijanski poročevalci so bili fašisti Porofino, Pezzato, Ferrarini in Salvidio. Od nemških vseučilišnikov pa so predavali Stellrecht, Weidlich, Dorschler in Bassler. Kongresu je predsedoval vodja nemške vseučiliške organizacije gaulajtar solnogradski G. A. Scheel.

— Nova mladinska knjiga. V založbi Učiteljske tiskarne je izšla te dni nova mladinska knjiga: C. Colodi: »Trdoglavček ali dogodivšine vesele lutke«. Jos. Mezetov prevod svetovnoznane italijanske knjige »Le avventure di Pinocchio«. Z njo je naša mladinska prevodna literatura znatno obogatela. Dobili smo novo mladinsko knjigo, ki bo naša mladina po njej rada segala ter jo z zanimanjem in užikom čitala.

— Italijanska odlikovanja za italijansko kulturo zaslužnim agrskim odličnikom. V prostorih Kr. italijanskega poslanstva v Budimpešti je izročil italijanski Kr. opolnomočeni minister zaslužnostne diplome z zlato svetinjo v znak priznanja za propagiranje italijanske kulture v inozemstvu ministru prosvete eks. Szinjein Merze, predsedniku italijanske agrske kulturne komisije Fabinju, šefu tiskovnega urada pri agrskem zunanjem ministru dr. Uleinu Reviczkyju, prof. Tiborju Gerevichu ter nekaterim drugim budimpeštanskim osebnostim. Ob tej priložili je spregovoril italijanski Kr. poslanik Anfuso, ki je odlikovancem prisrčno čestital ter naglašal zasluge agrskih prijateljev za pogljobljeno spoznavanje ter proučevanje italijanske kulture na Ogrskem.

— Nesreče. 15-letni dijakinji Ani Verhek iz Ljubljane je vrgel nekdo v glavo kamen. Eno leto stari sintek poštnega uslužbenca iz Ljubljane Janez Trpijat je padel in se pobil po obrazu. 53-letna žena progovnega čuvaja iz St. Vida pri Stični Marija Dremelj je padla in si zlomila levo roko. 8-letni hčerkici železničarja Stanislava Drobeža iz Ježice je slamozevnica poškodovala prste desne roke. 69-letna zasebnica iz Ljubljane Franja Prijatelj je doma v kuhinji padla in si zlomila desno roko. 14-letni dijak iz Ljubljane Bojan Justin je na Tržaški cesti padel z drevesa in se pobil po glavi. Po nesrečnici se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

— Izpolnjevanje strokovne usposobljenosti dalmazijskih kmetovalcev. V okviru nospošene delavnosti ki je posvečena izboljšavi tehnično strokovnega pouka dalmazijskih kmetovalcev in organiziral spalatski pokrajinski poljedelski inšpektorat posebne izpolnjevalne kmetijske strokovne tečaje. Na teh tečajih se sezna-

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO SLOGA

Samo 21. in 22. aprila 1943!
Ena izmed redkih prav ljubkih komedij

Gospodične iz sosednje hiše

V glavnih vlogah: Antonio Gandusio, Peppino de Filippo

Predstave ob 14., 15.50, 17.40 in 19.30

KINO UNION Telefon 22-21

Odličan film iz življenja kmečkega dekleta

Povratak zapeljane

V glavnih vlogah: Gino Cervi in Adriana Benetti

Predstave: ob delavnih ob 15.30, 17.30 in 19.30 uri; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 15.30, 17.30 in 19.30 uri

KINO MATICA Telefon 22-41

Dnevno ob 15. uri najboljši film La Jane

Ljudje iz varieteja

Ples, humor, moderna glasba.

V ostalih vlogah: Hans Moser, Atila Hörbiger

Dnevno ob 17. in 19.15 uri pretresljiva drama

Živi mrtvec

V glavnih vlogah: Carlo Ninchi, Dina Sassoli

najo dalmazijski poljedelci s poučno snovjo, ki se nanaša na vrtnarstvo, vinarstvo, vinogradništvo ter gojitve oljk. Vsi om kmetovalci, ki se udeležujejo teh tečajev, bodo prejeli v dar opremo in orodje poljedelske tehnike (Agit).

IZ LJUBLJANE

— Lj. Lep razvoj Marmontove ceste. Pred nekaj leti se nepomembna in zanemarjena Marmontova cesta se lepo razvija in bo igrala še pomembno vlogo pri dokončni ureditvi mesta. Za sedaj sega od Mirja skoraj do Viča. Cesta je ravna in trenutno edina vzporednica Tržaške ceste. V novejšem času je bila podaljšana še naprej od Jadranske ulice, kjer so na obeh straneh sezidali precejšnje število novih stanovanjskih hiš. Cestišče Marmontove ceste se ni bilo tlakovano, ker je vozovni promet neznačen: bilo pa je temeljito posuto in utrjeno ter primerno napeto, da voda lepo odteka v jarke na obeh straneh ob hodnikih za pešce, ki že imajo kamnite robnike in so tudi posuti z gramozom. Ob Marmontovi cesti stoji skoraj same nove stanovanjske hiše tu vile, pred stavbo internata »Naše gospice« pa je mali Marmontov trg, ki je bil pred vojno prijazen park, a je sedaj spremenjen v »vojno njivo«. Prebivanci na Marmontovi cesti je prijetno. Okolica je mirna in tiha, zrak pa za mestne razmere dovolj zdrav in čist.

— Lj. Tržaško cesto pometajo. Malo čudno se sliši, vendar je res, da so delavci mestne občine pridno pometali cestišče in še neurajne hodnike za pešce na dolgi Tržaški cesti. Toplo sonce je vrhajo plast temeljito osušilo, težka vozila pa kamenje sprsti zmeljejo v prah, ki ga zatirajo s škropljenjem. Da se sproti ne dela nov prah, pa je potrebno, da ga odstranijo, čeprav je moker. Pretekli teden so pometali cesto na odseku od Stana in doma do mlarne. Poleg cestišča so očistili tudi hodnik za pešce na desni strani ceste, ki se ni bil tlakovan in nima kamnitih robnikov, in obcestni jarke, da bo mogla voda pravnemu odtekat. V ponedeljek in torek so čistili cesto med tobačno tovarno in Stanom in domom. Ta način čiščenja cest dokazuje, kako se cestišča stalno obrabljajo. Delavce pometajo prah v precejšnje kupčke, nakar ga nalože na vozičke in odpeljejo. Skoraj neverjetno se zdi, kako mrejo gumena kolesa motornih vozil tako hitro obrabiti in spremeniti v prah ostro kamenje, s katerim od časa do časa posujejo in utrdje cestišča še ne urejenih cest.

— Lj. Barometer se zopet dviga. Včeraj je bil še sončen dan, proti večeru smo pa že videli, da bomo končno dobili nekaj prepotrebnega dežja. Med vetrom so se počasi zgrinjali na nebo oblaki in ga do večera prekrili že večji del. Ponoci je začelo rahlo deževati in deževno je bilo tudi današnje jutro. Vrtnarji so s tako spremembo vremena zelo zadovoljni in le želijo, da bi dež ne prenehal prežgdati, saj je zemlja zelo presušena in se vrtnina slabo razvija. Manj so dežju v tem trenutku naklonjeni sadjarji, ker večina sadnega drevja razen jablan cveti. Kakor kaže, bo brzkone vsem ustrezno. Zaenkrat se ne zdi, da bi sedanji dež trajal dolgo. Davi se je barometer zopet dvigal. Seveda je za zemljo večja količina moče neobhodno potrebna in to v kratkem, sicer bo na poljih, vrtovih in na travnikih škoda kmalu velika. V zadnjih dveh dneh se je zelo zmanjšala razlika med maksimalno in minimalno dnevno temperaturo. Dočim je še pred dnevi znašala okoli 20 stopinj C, je sedaj padla na 10 do 12. Obenem se je tudi maksimalna temperatura v primeru s prejšnjimi dnevi znižala, minimalna pa precej zvišala. Včeraj je maksimalna temperatura znašala 21,8 stopinj C, davj pa je termometer pokazal 10,8 minimalne temperature.

— Lj. Kure kradejo. Ljudje brez vesti in morda ne preveč lačni, temveč grdi spekulant kradejo kure. Strokovnjaki so, ker med tropi po dvoriščih uzmajajo baš tiste, ki so najboljše pasme in najbolj pridne nosilke jajec. Morda katero uplenjenih kosček pojedjo, večino pa prav ceno prodajo. Kupujejo ukradene dobrotnostne rodbin pač takisto brezvestneži in lakomniki brez sramu. Saj dobra kura je danes vredna sto lir in včasih še več, a tatovi jih prodajajo po 40-50 lir. Dandanes, ko so bila jajca še nedavno po 4 lire kos, predstavlja kosček vrednost, ki znaša v teku leta vsaj 600 lir. V treh, štiri letih se znesek torej dvigne na dva tisoč lir in več. Kradejo navadno polodrasli otroci, vzgajani po starših. Mlad tatiz se razvija pač v profesionalnega tatu Zalostno! Varnostni organi imajo zdaj novo nalogo: poizvedovati po kurjih tatovih in njih zapeljivih.

— Nov grob. Umri je včeraj moj ljubljani oče, g. Ciril Fabjan, žel, uradnik v pokoj. Bog ga je rešil trpljenja — lahka mu bodi zemlja. Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 16 z žal. kapelica sv. Krištofa. — Ciril Fabjan.

— Lj. Sič: Knjigovodstvo, oblatveno odobrena šolska knjiga. Visoki komisar je s svojim razpisom od 9. aprila 1943-XXI. sporočil Knjigarz, Tiskovne »druge« sledeče: »Odobritev, ki jo je objavil tukajšnji oddelek z razpisom IV. štev. 4614-1 z dne 28. sept. 1942-XX., glede tretne uporabe učne knjige »Sič: Trgovsko knjigovodstvo« v novi popravljivi izdaji v vseh strokovnih šolah, velja za knjigo Sič: Knjigovodstvo, ki je pravkar izšla pri Tiskovni zadrugi v popravljivi in skrajšani izdaji.«

— Lj. Opozorjamo na izvedbo Tomčeve kantate za soli, zbor in orkester, ki bo jutri v četrtek, dne 22. t. m. ob 19. uri v uni-oniski dvorani. Začetek bo točno ob napovedanem času, ker traja celotna izvedba skoraj dve uri. Kantato bodo izvajali: altistka Franja Golcbova, basist Julij Betetto, pevski zbor Glasbene Maticе in simfonični orkester. Pri harmoniji je Ciril Cvetko. Vsi pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Prav posebno se opozorjamo, da nameravana prireditev na veliki petek zvečer žal odpade. Za četrtkovo prvo izvedbo je na razpolago v Knjigarni Glasbene Maticе še nekaj sedežev in tudi stojišč. Doblj se tudi natančni spored s tekstom, ki ga je spemlala Vida Tauffer K izvedbi slovenske umetnine vabimo.

— Lj. Kazepred bogoslužbe v pravoslavni cerkvi na Veliki in Sveti teden. Veliki četrtek: ob 10. uri: Liturgija sv. Vasilija Velikega, ob 18: 12 pasijonskih evangelijev. Veliki petek: ob 9: Carske ure, ob 16. uri: Večernice — Polazanje plaštanice v Grob, Velika sobota: ob 6. uri: Jutranjice — Pogreb Gospoda; ob 10. uri: Liturgija sv. Vasilija Velikega. I. dan Vstajenja: ob 6. Vstajenje in jutranjica, ob 18: Večernice. II. dan Vstajenja: ob 10: Liturgija sv. Ivana Zlatoustega, ob 18: Večernice. III. dan Vstajenja: ob 10: Liturgija sv. Ivana Zlatoustega.

— Lj. Prehod med Verdijevo (prej Gajevo) ulico in Puherjevo ulico ob palači banke »Slavije« je bil lepo urejen. Pločnik je asfaltiran in obrobjen do palače trdke Zalata, kjer je zaenkrat samo posut z drobnim kamenjem. Tudi cestišče je utrjeno in urejeno. Na levi strani, ob malem trgu, pa je urejen zasilen hodnik, posut z gramozom. Tak hodnik je tudi ob Puherjevi ulici med palačo Zalata in Dukičevim blokom.

— Lj. Skupščina Združenja Industrijev in obrtnikov. V petek dopoldne je bila v Ljubljani skupščina Združenja Industrijev in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino. To je bila prva skupščina po izvršeni reorganizaciji strokovnih združenj na področju Ljubljanske pokrajine, po kateri se je število včlanjenih podjetij zelo povečalo s priključitvijo novih strok. Skupščini so prisostvovali korporacijski inšpektor ing. Masera, strokovnjaka pri Združenju industrijev in obrtnikov in pri odseku za obrtništvu, zastopniki Zveze delodajalcev in številno članstvo. Skupščini je najprej podal poročilo predsednik, nato pa so bila odobrena poslovna poročila, ki obravnavajo delo in akcije združenja v pretekli poslovni dobi. Skupščina je nato odobrila tudi računski zaključek združenja. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni predsednik, podpredsednik ter člani nadzorstva in njih namestniki.

— Lj. Umetnostna razstava akad. slikarja Riharda Debenjaka v Obersnelovi galeriji na Cesti Arlette Ree (prej Gosposvetska cesta) je v vsakem pogledu umetniško izrazna celota. Mladi likovnik je doživel vsestranski uspeh. Ogljed razstave toplo priporočamo.

— Lj. Uspehi akvareli, ki so postavljeni na ogled v izložbah Kosovega salona v prehodni nebotični k. redno osvežujejo učinkujejo na gledalca. S svojim najnovejšim nastopom je prof. I. Kos dokazal, da ga smemo upravičeno imenovati mojstra sodobnega akvarela. Razstava bo odprta tudi čez praznike.

— Lj. Četrti javni nastop gojencev Glasbene akademije bo danes zvečer ob 19. v veliki filharmonični dvorani. Prodaja programov v knjigarni Glasbene Maticе in pri večerni blagajni (po 3.— in 1.— L.).

— Lj. Ribarsko društvo pozivlja svoje člane, kateri so plačali članarino za leto 1943., da dvignejo članske izkaznice pri gospodu Bogataju Ivanu, Kongresni trg 19. Obenem je prinesli s seboj tri osebne silke v velikosti 6 x 8 cm.

— Lj. V naše koncertno življenje stopa nov trio v sestavi: flavta, viola in kitara. Člani Tria so: I. flavtist opernega orkestra g. St. Korosec, violinst prof. Karel Jeraj in kitarist Stanko Prek. Zdržili so se v svojevrsten trio, ki se v drugih kulturnih središčih z vnejo goji. za to sestavo imamo razmeroma zelo bogato literaturo in vsi poznavalci trdijo, da je zvok tria zelo prijeten in zanimiv. Prvi nastop tria bo v to-ek, dne 27. t. m. ob 7. uri zvečer v mali filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticе.

Zlogovnica št. 10

a — a — an — bas — bra — brez — brov — ca — ca — ca — dič — dor — du — e — e — er — ez — gra — grad — ham — hi — in — ja — ja — je — ju — ka — ka — krut — le — le — li — lic — lo — me — mi — na — na — ni — nik — nje — nje — on — ra — ra — ran — re — ren — ri — ri — spi — spis — ste — sto — tor — tre — val — ve — vr — zna.

I z teh zlogov sestavi 20 besed s pomenom: 1) izdajatelj Kranjske Čbelice, 2) vojak novinec, 3) prikrit hujskač (tuj), 4) trg na Stajerskem, 5) italijanska kolonija, 6) evropsko vele-mesto, 7) zvrst kremenca, 8) Verdijeva opera, 9) nekdanja sloveča božja pot, 10) hrvaška pokrajina, 11) mesto blizu Madrida, 12) znak, spominček, 13) predposta nedelja, 14) plačilo 15) desni pritok Save, 16) italijanski operni skladatelj, 17) svetovpsemki očaj, 18) mesto ob Jadrano, 19) evropska republika, 20) hrvaški kipar (1932).

Prve in nato četrte črke brane navzdol, povedo prosto preveden citat iz Horaca: Quidquid delirant reges, plebuntur Achivi, (»njc velja za en glasnik.)

RESITEV ZLOGOVNIC ŠT. 9

1. Korotan, 2. Livorno, 3. Kordiljeri, 4. Rjavina, 5. Ezenhjel, 6. Ikaros, 7. Ovidj, 8. Znojmo, 9. Alkerk, 10. Topčider, 11. Libe-rja, 12. Koreja, 13. Monte Rosa, 14. Švepjo, 15. eljen, 16. Abanti.

Kolkor jezikov znaš, tolko mož veljaš.

CORPORAZIONI

CEREALI - ORTO - FLORO - FRUTTICOLTURA
ZOOTECNIA E PESCA - LEGNO
PRODOTTI TESSILI - ABBIGLIAMENTO
SIDERURGIA E METALLURGIA - MECCANICA
COMBUSTIBILI LIQUIDI E CARBURANTI
CARTA E STAMPA - COSTRUZIONI EDILI
ACQUA - GAS - ELETTRICITÀ
INDUSTRIE ESTRATTIVE
VETRO E CERAMICA
COMUNICAZIONI INTERNE
MARE ARIA - SPETTACOLO
OSPITALITÀ - PROFESSIONI E ARTI
PREVIDENZA E CREDITO

CONFEDERAZIONI

AGRICOLTORI - LAVORATORI AGRICOLTURA
INDUSTRIALI - LAVORATORI INDUSTRIA
COMMERCianti - LAVORATORI COMMERCIO
AZIENDE CREDITO E ASSICURAZIONE
LAVORATORI AZIENDE CREDITO
E ASSICURAZIONE
PROFESSIONISTI E ARTISTI

L'ESERCITO DEI LAVORATORI COMBATTE
IN INTIMA UNIONE CON L'ESERCITO DEI
SOLDATI PER UN'UNICA, FULGIDA META:
LA VITTORIA, APPORTATRICE DI UNA
PIU' ALTA GIUSTIZIA NAZIONALE E SOCIALE

VOJSKA DELAVCEV SE BIJE V TESNEM SO-
DELOVANJU Z VOJAKI, ZASLEDUJOČ EDINI,
SIJAJNI CILJ: ZMAGO, KI BO PRINESLA
VEČJO NARODNO IN SOCIALNO PRAVICO

Kako določajo dan velike noči

Zakaj je letošnja velika noč tako pozna?

Ljubljana, 21. aprila. Praznik velike noči je eden najstarejših (če ne najstarejši) krščanskih praznikov. Krstjani so začeli praznovati veliko noč v drugi polovici 2. stoletja. Velike noči, odnosno pomladnega luninega ščipa, pa ne praznujejo le kristjani. Znano je, da imajo tudi židi svojo veliko noč. Vse krščanske veroizpovedi praznujejo veliko noč kot enega največjih praznikov. Toda praznik velike noči ali pomladi ni določen za velike raznih veroizpovedi ob istem času. Le po najkrajši se združita n. pr. včasih katoliška in pravoslavna velika noč, a precej redko. Včasih tudi praznujemo ob istem dnevu velike noči kakor židi, toda to ne izjeme pravila, da katoliška velika noč ne sme biti ob istem dnevu kakor židovska.

Zakaj je velika noč premični praznik?

Večkrat prihaja do izraza stremljenje, naj bi bila tudi velika noč nepremični praznik, kar se zdi tem bolj potrebno, ker so od dneva velike noči odvisni tudi drugi premični prazniki, dalje dolžina predpusta in ker se datum velike noči precej spreminja od leta do leta. Velika noč se lahko premika za dober mesec dni, in sicer od 22. marca do 25. aprila, kar ni ugodnost, temveč tem večja neugodnost premičnega praznika. Kljub temu pa stremljenja po določitvi katoliške velike noči na vedno isto (prvo aprilsko) pomladno nedeljo ni našlo razumevanja. Preprosti ljudje se včasih vprašujejo, zakaj je velika noč premični praznik, odnosno, zakaj se dan velike noči premika tako zelo od leta do leta, zlasti še tako čudno, nenakomerno, kakor po neki igri naključja. Vendar vedo tudi skoraj vsi preprosti ljudje da je praznovanje velike noči v zvezi s pomladnim luninim ščipom.

Lunino leto odloča

Za dolžino uradnega leta je odločilno sončno leto, ki je dolgo 365 dni in približno 6 ur. Toda koledar se še vedno ni mogel povsem oprostiti vpliva, ki ga je nekakšno imelo najmanj lunino leto. Pri sestavljanju najstarejših koledarjev v davni so se ozirali pri računanju časa predvsem na luno. S tem si najbrž smemo razlagati tudi nastanek tedna, ki je četrtina meseca, to se pravi čas med dvema luninima spremembama. Povsem zanesljivo je, da je mesec nastal iz opazovanja luninih sprememb, kar nam priča že sam izvor besede »mesec«. Ta beseda pomeni tudi v slovenskih narečjih »luno« in mesec dnevi. V starinskih koledarjih so določali tudi posamezne praznike po luninih spremembah. Nekatere veroizpovedi, n. pr. muslimani, imamo še čiste lunine koledarje, to se pravi, da se ozirajo samo na lunine spremembe ter dolžino luninega leta, na 12 luninih mesecev, ki vsebujejo približno 11 dni manj kakor sončno leto. Lunine spremembe (faze) v koledarju, ki je sestavljen na podlagi sončnega leta, torej ne morejo biti vselej ob istem času, kar pomeni, da so lunini meseci krajši od koledarskih mesecev. Tako je n. pr. ščip vedno ob drugem dnevu v mesecu kakor je bil v prejšnjem letu. Toda pri tem stalnem premikanju končno padejo lunine spremembe zopet na iste dneve kakor pred nekimi stalno enakim številom let. Tako se sklene časovni krogotok (cikel). Lunine spremembe pridejo po 19 sončnih letih zopet na iste dneve. Vse to omenjamo, ker se moramo zdi samo po sebi umevno, zaradi tega, ker je pomembno za določanje časa velike noči. Odloča namreč razlika med dolžino luninega in sončnega leta. Velika noč je praznik, ki je določen po luninem letu, odnosno mesecu, čeprav se pri tem ozirajo tudi na sončno leto. Velika noč je vselej v nedeljo po prvem pomladnem ščipu. Iz tega sprevidimo da ne more biti nepremični praznik, ker je prvi pomladni ščip ob zelo različnih dneh. Toda izpolnjen mora biti tudi pogoj, da je velika noč vselej v nedeljo, po prvem pomladnem ščipu. Lahko se n. pr. zgodi, da je prvi pomladni ščip v nedeljo, kar pomeni, da bo velika noč šele čez teden dni, zgodi se pa tudi, da je ščip le nekaj ur ali celo minut pred nedeljo, zato velika noč sledi ščipu skoraj neposredno.

Ali veste, kaj je zlato število?

Računanje dneva velike noči se zdi na prvi pogled precej zamotano, a je preprosto. Sicer je pa računanje sploh nepotrebno, ker so že zdavnaj sestavljali svečni koledarje in izračunani datum velike noči za vse tisočletje vnaprej. Vendar naj ob tej priliki pojasnimo nekaj zanimivosti v zvezi z računanjem časa velike noči. Najprej je treba povedati, kaj je zlato število. Morda ste že kdaj slišali o zlatem številu. Kako je ime nastalo, ni zadovoljivo pojasnjeno. Najpogosto se, da s samim zlatom nima nič skupnega, kvečjemu da je baje bilo nekakšna vklepano z zlatimi »erkamic« (števili) nekje v Grčiji. Zlatega števila seveda tudi ne smemo zamenjavati z zlatim rezom. Zlato število je potrebno za računanje časa velike noči. Izračunamo ga za določeno leto

tako, da k letnici tistega leta pristajemo 1; vsoto pčtem delimo z 19 (število let luninega krogotoka) in nedeljiv ostanek je zlato število. Če je pa vsota deljiva z 19 brez ostanka, je zlato število 19. Morda ste sprevideli da je to računanje v zvezi z aziliko med sončnim in luninim letom. Oziraj se moramo predvsem na dan, kdaj je ščip decembra pred letom, ki prihaja v poštev za računanje dneva velike noči. Zato je pa treba še izračunati epakto, to se pravi, koliko dni ostane na koncu koledarskega leta po ščipu, odnosno, koliko dni je luna stara 1. januarja. Seveda je vse to tudi izračunano, le če nimamo pri rokah stalnega koledarja ali tabel, si moramo pomagati sami. Najbolj preprost račun je, če je ščip prvega januarja. Tedaj bo epakta označena z ničlo (0). Naslednje leto bo pa luna že 11 dni stara 1. januarja, ker je lunino leto približno 11 kraješe od sončnega; to se pravi, da bo epakta tedaj znašala 11. Tretje leto bo epakta znašala 22 in četrto leto 33; ker pa šteje mesec povprečno le 30 dni, bo epakta (to se pravi ostali dnevi) 3.

Računanje epakte

Pri točnih astronomskih računih časa luninih sprememb morajo upoštevati tudi minute in sekunde, ne le ur. Kako dolg je prav za prav mesec, to je čas od ščipa do ščipa? Znaša 29,53 dneva. Mesec je torej dolg približno 29 dni in pol. Če vzamemo kot primer, da je bil ščip v noči med 26. in 27. decembrom popolno, izračunamo, da bo naslednje leto 25. januarja 43 minut po dvanajstih. Čas ščipa februarja in marca izračunamo prav tako s samim preprostimi seštevanjem in odštevanjem ter ugotovimo, kdaj bo prvi ščip spomladni. Pri določanju časa velike noči bo navadno ustrezalo tudi, da vzamemo povprečne številke, to se pravi, da računamo razliko med sončnim in luninim letom na 11 dni čeprav razlika v resnici znaša 10,88 dneva dolžino meseca pa vzamemo povprečno 30 dni. Pri računanju same epakte iz zlatega števila se pa tudi ne bomo preveč trudili. Kako izračunamo zlato število, smo povedali. Epakto odnosno epakte — ostale dneve — pa računamo tako. Od zlatega števila določene leta odštejemo 1, ostanek pomnožimo z 11 (razlika med sončnim in luninim letom), zmožek pa delimo s 30 (dolžina meseca).

Nedeljiv ostanek je epakta. Ko je znana epakta, je lahko izračunati, kdaj bo prvi pomladni ščip. Pri računanju epakte za daljšo dobo je treba upoštevati, da je po gregorijanskem koledarju v 235 letih ščip dan prepozno in v ta namen je potrebna korektura.

Meje časa velike noči

Prvi pomladni ščip je lahko le v omejenem časovnem okviru, to se pravi, da je najprej lahko 21. marca. Toda lahko je 21. marca, ko še ni po nebesnem znamenju nastopila pomlad, kajti pomlad se ne začne vselej točno opolnoči 21. marca, temveč navadno več ali manj ur pozneje. Zato ščip 21. marca ni vselej tudi prvi pomladni ščip, za kar nam nudi posebno zanimiv primer letošnja pomlad. Tako je bil ščip 21. marca, a po astronomskem času se tedaj še ni začela pomlad. Zato moramo tako dolgo čakati na veliko noč, kajti prvi pomladni ščip je letos šele 20. aprila, in sicer v torek. Od prvega pomladnega ščipa do prihodnje nedelje je torej še 5 dni, 20. april je zadnji dan, ko je še lahko pomladni ščip, kar se zgodi zelo redko. Iz tega sprevidimo, da velika noč ne more biti nikdar pred 22. marcem in ne po 25. aprilu. Zelo redko je velika noč 22. marca, a nič pogostejše ni tudi 25. aprila. 22. marca je bila velika noč v letih: 1761 in 1818. Nobenkrat ni bila več tako zgodaj v 19. stoletju, v tem stoletju pa ne bo nobenkrat 22. marca. Tako pozno kakor letos velika noč tudi ne bo več v tem stoletju. V prejšnjem stoletju, in sicer l. 1886, je bila tudi le enkrat tako pozna velika noč. Večkrat je bila velika noč 23. marca, in sicer v prejšnjem stoletju v letih: 1845 in 1856, v tem stoletju pa l. 1913.

V starih časih so praznovali veliko noč izredno slovesno, in sicer skoraj 14 dni, kajti že ves velik teden je bil prav za prav vrsta praznikov, ko je počivalo skoraj vse delo. Pozneje je bilo praznovanje telovega, ki bi prav za prav moralo biti na veliki četrtki, izločeno iz velikega tedna, ker bi praznovanje ne bilo v skladu z dnevi žalovanja, predvsem z velikim petkom. V starih časih so pa praznovali tudi še veliki torek. Dandanes praznujemo samo veliko nedeljo, a napol praznik je že velika sobota, saj se slovesnosti vstajenja začne že na veliko soboto popoldne.

Tudi arabščina je svetovni jezik

Govori jo 40-50 milijonov ljudi, večinoma prebivalcev orientalskih dežel

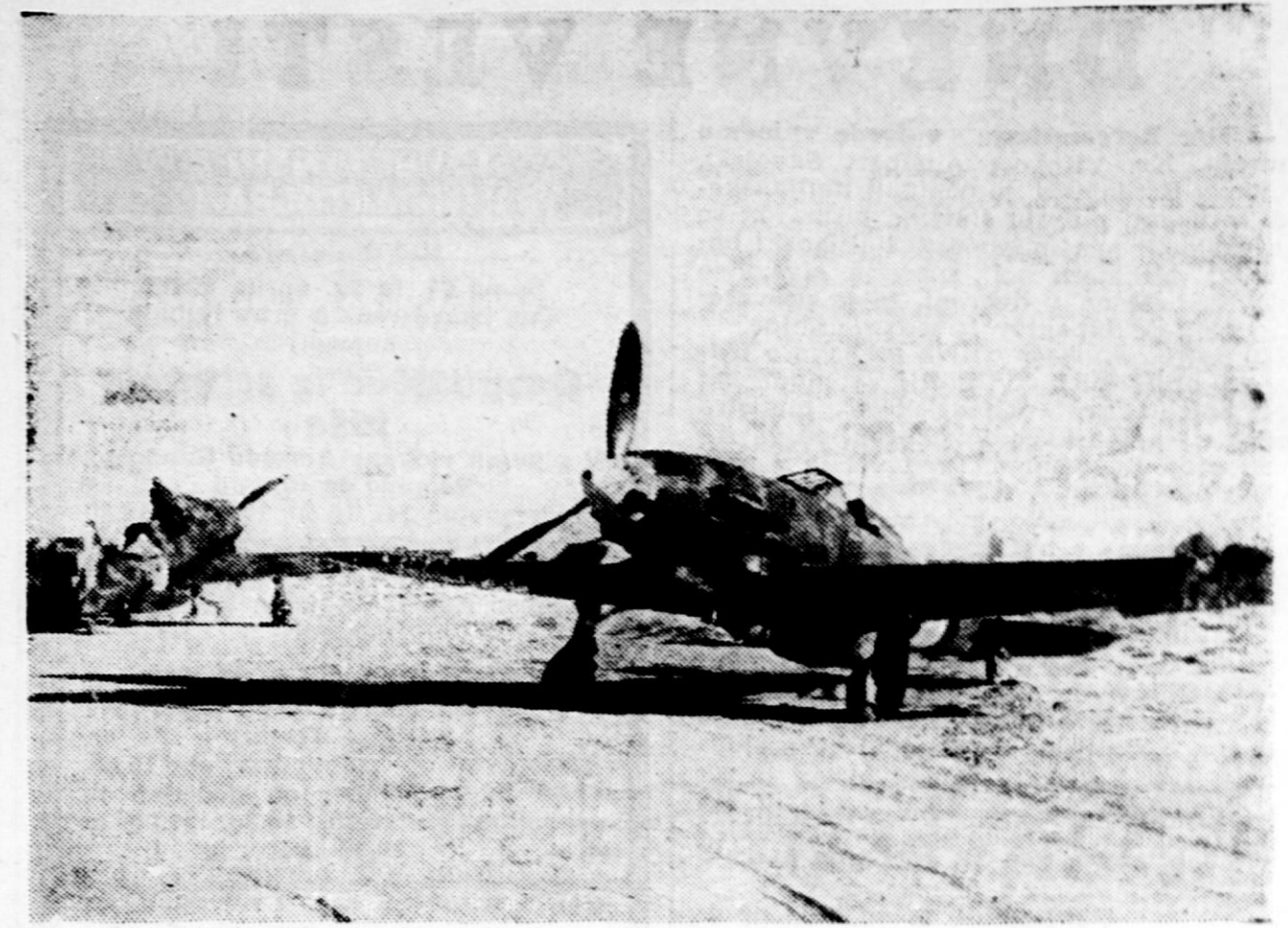
Navadno označujemo nemščino, italijanščino, angleščino, francoščino, španščino, ruščino in kitajščino glede na njihovo razširjenost kot sporazumevalno sredstvo na pretežnem delu sveta, kot svetovne jezike. O arabščini pa slišimo v tem pogledu le redko. In vendar Mohamedov jezik ni nič manj razširjen kakor gori našesti svetovni jeziki. Zgodovinsko dokazano je, da so se Arabci že prej pred porokovim nastopom razširili s svojega polotoka na zapadu ob Sredozemski obali na vzhodu preko sedanega Iraka in na severu do pogorja Taurus. Med prebivalstvom teh dežel so tvorili znaten odstotek in tudi svojem jeziku so prpomogli do veljave med drugimi narodi. Svoj višek je pa dosegla arabska impanzivnost, ko je nastopil islam v 7. stoletju svoj zmagoviti pohod preko dežel v sosedstvu arabskega polotoka. Naglo se je razširila Mohamedova vera najprej preko severnega dela afriškega kontinenta, prav kmalu pa preko Irana, Afganistana, Turkestana tja daleč v Mongolijo. Potem se je razširila tudi na Malajskih otokih in v prednji Indiji. S prodiranjem turških osvajačev je bilo v islamizirano tudi prebivalstvo balkanskega področja. Islam je v poznejših stoletjih sicer izgubil svoje osvojitve v Evropi in na Sredozemskih otokih vendar se je pa zopet razmahnil v novejšem času po centralni in zapadni Afriki, ter prodir zmagovito celo na Kitajsko in Japonsko. Zdaj ima islam okrog 245 milijonov privržencev, torej približno sedmimo vsega človeštva.

Seveda ne moremo primerjati razširjenosti islamske vere z razširjenjem arabščine. Arabščina je razširjena v glavnem na Arabijo kot tako in geopolitično k nji spadajo dežele Sirijo, Palestino in Irak, torej na severno polovico Afrike v vsem njenem obsegu od Atlantskega do Rdečega morja, od Sredozemlja do kolonije Kongo in nemške vzhodne Afrike. Če računamo, da znaša število prebivalcev na severnem robu črne celine (Maroko, Alžira, Tunis, Tripolis) 14 milijonov, Egipta in Su-

dana 21. Arabije same 4, Egipta 4 ter Sirije in Palestine 5 milijonov, vidimo da govori arabški 40 do 50 milijonov ljudi.

Nasteli smo pa samo dežele čisto arabskega značaja, kjer prevladuje arabščina kot občevelni jezik. Prevladujoči vpliv arabščine pa sega še mnogo daleč. Ker je Mohamedov koran pisan v arabščini in ker je predpisan vsem vernikom mohamedanske vere, se je znanje arabščine razširilo tudi po islamskih deželah nearabske rase. Njen besedni zaklad je prešel tako večinoma tudi v druge orientalske jezike. Tako je iranščina do tretjine sestavljena iz arabskih besed, ki so prišle potem tudi v turščino, afganščino in hindustanščino. Kot učen verski jezik je postala arabščina tako temeljni jezik za celo vrsto drugih orientalskih jezikov. Tudi v afriške in malajske jezike je prišlo z islamom mnogo arabskih izrazov. Suaheli, najbolj razširjen jezik na obali nemške vzhodne Afrike je močno preprežen z arabskimi besedami. Pa tudi jeziki Bantu, Hausa, Fulbe, Abesincev itd. imajo mnogo arabskih izrazov. Na sledove arabščine naletimo celo v hotentotščini. Kar se tiče Malajskega otočja, je treba omeniti, da je prišlo mnogo arabskih izrazov na Sumatro k Atjehom. Gajem in Minang-Kabauom, na Javo k Sundanezom, na Moluke, na sloveča dišavska otoka Ternata in Tidore na Malakko in sploh na vse obale Malajskega otočja.

Celo v modernih evropskih kulturnih jezikih naletimo na vpliv arabščine. To velja zlasti za področje medicine, matematike, zvezdovedstva in trgovine. Naj omenimo izraze alkohol, sirup, alkalij, azimut, zenit, algebra, atlas, admiral, magazin, tonna, katun itd. Kjer v prednjem Orientu ne govorijo arabški, pa ta jezik večinoma ljudje razumejo. Arabščina je v Orientu sploh jezik izobražencev, govornikov in tiska. Tako se lahko v arabščini brez vsake težave sporazumevajo recimo maroški Arabci z muslimani iz Hedžasa, Sanzibara, Sirije in celo s tiskarji, ki jim arabščina ni mate-

Na nekem letalskem oporišču v Tunisu: Italijanski lovci, pripravljani za polet proti sovražniku

rinski jezik in ki jo poznajo samo kot cerkveni jezik. Vidimo torej, da je arabščina svetovni jezik v pravem pomenu besede, čeprav se v Evropi o nji govori in ve le malo.

Zanimiva življenjska statistika

Upokojeni profesor matematike, bivajoč v večjem švedskem mestu, je obhajal te dni med svojimi prijatelji in znanci 80letnico rojstva. Ob tej priliki je presenetil svoje goste z zelo zanimivo, podrobno statistiko ki prikazuje vse njegovo življenje v posameznih doživljajih in fazah. Njegovi prijatelji so strme poslušali številke, ki jih je navajal. Tako je 80letnik v svojem doseganem življenju spal 26 let, 312 dni, 18 ur in 22 minut. Delal je 21 let, 116 dni, 14 ur in 40 minut. V razburjenju je živel skupno 6 let, 116 dni, 15 ur in 10 minut. Jedel je 5 let, 346 dni, 16 ur in 12 minut. Časnike je čital 1 leto, 243 dni, 7 ur in 18 minut. Bril se je 228 dni, 2 uri in 52 minut. Plačeval je 140 dni, 23 ur in 19 minut. Za podpis je potreboval 42 dni, 14 ur in 58 minut. Uro pa je gledal 30 dni, 9 ur in 27 minut. Pozdravljanje mu je vzelo časa za 16 dni, 11 ur in 45 minut. Ovtatnikov gumb je iskal 11 dni, 21 ur in 25 minut. Za vprašanje svojih prijateljev in znancev, kako se kaj počutja, je bilo treba skupno 7 dni, 11 ur in 53 minut. Kopal se je 13 dni, 1 ur in 53 minut, samovezno pa si je privezoval 18 dni, 12 ur in 6 minut.

Ko so stockholmski novinarji zvedeli za zanimivost profesorjeve življenjske statistike, so ga obiskali in ga izpraševali o tem in onem, da bi izvedeli še kaj zanimivega. Pripomnil je, da ni porabil niti minute svojega življenja za ples ali pa za kvartanje.

859 milijonov za rumunizacijo

Glavni nosilec rumunizacije, trgovine in industrije je rumunski Kreditni zavod v Bukaresti, ki daje kredite za izgradnjo rumunskega gospodarstva. Do 31. decembra lani je prejel 2226 prošelj za kredit v skupnem znesku 3.766.932.840 lej. Na industrijska podjetja je odpadlo 473 prošelj za 1.927.425.000 lej, na trgovaška podjetja pa 1753 prošelj za 1 milijard 839.507.840 lej. Ugodno je bilo rešeno 628 prošelj za 859.020.000 lej, in sicer 99 prošelj za 364.470.000 lej za industrijska in 529 prošelj za 494.550.000 lej za trgovaška podjetja. Za rumunizacijo je bilo v celoti odobreni 849.020.000 lej.

Dovoljeni krediti so bili razdeljeni po krajinah takole: 52 industrijskih kreditov za 215.407.000 in 171 trgovskih kreditov za 262 milijonov 565.000 lej na Munteno, 15 industrijskih podjetij za 25.350.000 lei in 121 trgovskih kreditov za 61.055.000 lej na Moldavo, 2 industrijska kredita za 11.000.000 in 9 trgovskih kreditov za 4.900.000 lej na Dobružo, 13 industrijskih kreditov za 38.900.000 lej in 38 trgovskih kreditov za 35.650.000 lej na Sedmograško, 3 industrijski krediti za 8.700.000 lej in 51 trgovskih kreditov za 66.940.000 lej na Banat, 10 industrijskih kreditov za 61 milijonov 150.000 in 94 trgovskih kreditov za 49 milijonov 940.000 lej na Bukovino in 4 industrijski krediti za 3.900.000 ter 94 trgovskih kreditov za 49.940.000 lei na Besarabijo.

Kmečki dolgovi v Bački

Po prvi svetovni vojni so bili urejeni kmečki dolgovi v Bački tako, da je popustil vsak do narni zavod od svojih terjatev 25%. Za 25% je dobil vsak upnik državne obligacije, dočeta je nadaljnjih 25% prevzela agrarna banka. Med balkansko vojno so se pa zadolžnice in drugi papirji v zvezi s kmečskimi dolgovi izgubili. Madžarski deželni kmetijski kreditni zavod, ki mu je bila poverjena ureditev kmečkih dolgov, ni torej našel nobene podlage. Treba je bilo vse podatke znova zbrati. To delo pa je zelo težko in zamudno. Zato je bila sprožena misel, da bi poverili to delo krajevnim denarnim zavodom. Ti imajo originalne dokumente o kmečkih dolgovi, tako da bi mogli zbrati potrebne podatke hitreje in točneje. To ne bo koristno samo za madžarsko državo, tmveč tudi za v poštev prihajajoče kmete, ki bodo lahko obnovili svoje stare stike z denarnimi zavodi.

Dober lov argentinske policije

Na svojevrstnem način je argentinska policija na mah zasačila in aretirala nad 100 najnevarnejših in cestnih roparjev. Le ti so pridreli v bližini Buenos Airesa na nekaj farmi dobrodelno svečanost v korist nekoga zloglasnega argentinskega bandita, znanega pod vzdevkom »kmetič«. Mož je leta 1935, pobegnil iz kaznišnice v La Plati in oblasti ga še niso izsledile. Policija je pravočasno zvedela za prireditev. Obkolila je farmo in polovila vse udeležence.

Nesmrtnost

Pesnik Rudolf Binding je prejel nekoč od svojega založnika ponudbo nekoga ameriškega založništva. V nji je bilo rečeno: Z našim manjšim smo zvedeli, da izdele v vaši založbi delo »Nesmrtnost«. Prosimo vas, da nam sporočite pogoje, pod katerimi bi nam prepustili razprodajo te knjige v angloslovenskih deželah. Knjigi lahko zagotovimo siljajni uspeh, ker smo prav kar dosegli ogromno naklado s podobno književno prvačnostjo »V šestih tednih 15 let mlajše«.

Turčija proti črni borzi

Turški ministrski predsednik Saradzoglu je izjavil, da bo storila turška vlada vse potrebno, da se ustavi proces podražitve življenjskih potrebščin ter zviševanja cen. V smislu ukrepov turške vlade so predvidene ostre sankcije proti vsem onim osebam, ki prodajajo ter kupujejo na črni borzi ali pa ki zvišujejo cene, določene po turški vladi za prodajo posameznih živil na drobno. Prodaja kave in čaja je bila ukrajena in v tih dneh morajo biti predloženi seznamni vsa količina po raznih skladiščih. Do novega pridelka je preskrba Turčije z živilom zagotovljena.

TUDI ON

- Moja žena dela, kar hoče.
- Tudi jaz delam, kar ona hoče.
- A ti?
- Kako to: ti tudi?
- Jaz tudi.

Naročite se na romane Dobre knjige!

GEORGES OHNET:

PRODAJALEC STRUPOV

ROMAN

— Kakor želite, — je odgovoril Kristijan nejevoljno. — Nikoli ne smemo človeka siliti, naj kaj stori... Toda ura je že dve... Na pot moramo... Pod vodstvom mladega zdravnika so odšli gostje čez vrt na veliko dvorišče, okrog katerega so rasle stoletne lipa. Od brega reke Seine je pihljal rahel vetrič, poigral se je s svežim listjem, a na nasprotnem bregu so se razprostirali zeleni gozdovi za Fontainebleauom.

— Kaj se nikoli ne dolgočasite v svojem puščavniškem življenju? — je vprašala madame Vernier mladega zdravnika.

— Za dolgočasenje nimam nobenega časa. Z bolniki imam dovolj dela od ranega jutra do večera.

— Kaj pa zvečer? Ali ni to malo žalostno? Ko liko ste stari, doktore? Gotovo še ne trideset let. Kaj niste še nikoli mislili na ženitev?

— Mladi zdravnik je zardel.

— Ves sem se posvetil svoji vedi, — je odgovoril.

60 — A to je vladarica, ki ne trpi nobene rivalinje. Poleg tega so pa potrebne vse moje misli in ves moj čas, če ji hočem zvesto in dobro služiti.

Emmelina se je zasmejala.

— Za nas navadne zemljane ne pomeni to nič drugega, nego da ste skrivaj zaljubljeni in sicer nesrečno. Kar ohranite svojo tajno zase, dragi doktor, — je nadaljevala videti, da ji hoče ugovarjati. — In verjemite mi, da sem omenila to samo iz iskrenega prijateljstva, ne pa iz голе radovednosti.

Prebivalci gradu Gourneville so vstopili zopet v avto, poslovlili so se od zdravnika, motor je zapel in kmalu jim je bolnica izgnila za gostim grmovjem. Kristijan je krenil proti Avonu, ker je bil izbral to pot v Fontainebleau. Cesta se je vlekla pred njimi, ravna kakor ravnilo, brez najmanjše ovire. Kristijan je pogledal v tretjo hitrost. Mimo avtomobila so švigala drevesa, polje in hiše kakor v sanjah, izginjale so takoj, čim so jih opazili in naglo voznja je zazibala družbo v veselo razpoloženje. Svež zrak jim je bril lica in iz njihovih misli je izginilo vse, razen prijetnega občutka radosti in hrepenenja, da bi drveli še hitreje proti svojemu cilju. Zdelo se jim je, da jih zemlja ne privlačuje več. Bilo je, kakor da so se izorenili v ptice, nrostlo letajoče po zraku. Imeli so občutek, da so se otresli vsega gmotnega. V največji hitrosti so orisneli do peščenega griča, kjer se je začela cesta dvigati med sivimi skalami, poračunanimi s pritlikavimi borovci in macesni. Cesta ni bila več tako gladka, kakor prej in zato je moral Kristijan zmanjšati

hitrost. Lahko so si torej oddahnili in razgledali, kajti dotlej niso imeli časa za to, ker je drvel avto prehitro. In svojih vtisov tudi niso prikrivali.

— S to hitrostjo res malo pretiravaš, — je opozoril Vernier svojega sina, — nekaj časa tudi meni ugorja hitra voznja, na večje razdalje pa neznosna. Enako hitro si vozil tudi takrat, ko si padel iz avtomobila naravnost pred vrata gospoda Harnoya.

— Oh, ne očitajte mu tega, dragi papa, — se je oglasila Genevieve.

— Ne, prav takrat sem vozil počasi, — je odgovoril Kristijan, — toda ob cesti je bil jarek in ne nadoma se mi je prelomil volan.

— Kaj pa, če bi se ti pripetilo kaj takega tudi zdaj?

— Oh, v tem primeru bi bili vsi že mrtvi — razmesarjeni, — je dejal Templier. — Taka hitrost je prava blaznost.

— Nesreča tudi pri najmanjši hitrosti ni izključena...

— Tiše, — ju je prekinila Emmelina, ki je napeto prisluhnila. — Ali ne slišiš lovskih rogov?

— Saj res, — je pritrdil Vernier. — Dejal bi, da so tu v gozdu lovci...

V naslednjem trenutku je skočil na cesto kapitelem jelen, pogled se je izza skupine hrastov, obstal nepremično, kakor da se razgleduje, kam naj jo ubere; njegov otožni, a vendar ponosni pogled je obstal na avtomobilu, ki se je bil tudi ustavil, potem je pa v enem skoku izgubil v goščo. In že se je začel pasji lajež. Pojavila sta se dva vodilna psa

in kmalu jima je sledil cel trop. Psi so se razkropili po cesti, potem so se pa zbrali okrog svojih voditeljev, ki sta bila zavohala jelenovo sled. Psi so srdito zalajali, ju ubrali čez jarek in izginjili v grmovju. In že so prigalopirali lovci na konjih. Zdirjali so za psi in kmalu je vsa slikovita skupina izgnila v gozdem zelenju. Pasji lajež je pojmal, gozd je zopet utihnil, a slučajno priče tega prizora se še vedno niso ganile, kakor da bi čakale, da se jim znova prikaže.

— Kolika škoda, da je vse že končano! — je vzklisknila Emmelina.

— No, kaj nas torej zadržuje, da jih ne prehitimo in jim znova zastavimo pot? — je predlagal Kristijan. — Jelen beži proti Seini. Zadržujte torej, da krenemo tudi mi proti reki in jamčim vam, da jih dohitimo...

Kar je pa umolknil in rebedel. Iz gozda sta prihajala v kratkem času na cesto dva zakasnela lovca, lovec in amonzona. Jezdec zelo korekten v rdečem fraku, v sivih hlačah in zametasti čepici, Lep mladenič s kostanjevimi brki, kažočimi na Nemca. Dama je imela na sebi črn suknič in cylinder tako, da je bila zelo elegantna. In vsi razen Genevieve so takoj spoznali v nji Etienetto Dharlelov. Mirno, brez domišljavosti je obrnila glavo svoega konja, ki ga je jahala zelo dražestno, proti Kristijanovemu avtomobilu. brezbrizno se je ozrla na družbo in dejala glasno svojemu spremljevalcu:

— Zdaj pa malo galopa, prof. kajne?

— Kakor želite, — je odgovoril jezdec.